

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečne
80 din, za inozem-
stvo 50 din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 din, za
inozemstvo 120 din.
Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III
Tel. 40-01 do 40-05

SLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Cek. rač. Ljubljana
št. 10.650 za naroč-
nino in št. 10.849
za inserate.
Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-05
Podruž.: Maribor,
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlje

Slovensko ljudstvo izreka zahvalo in vdanost Duceju

**Vdanostni izjavi ljubljanskega škofa in zastopnikov slovenskega ljudstva
ob zgodovinskem dnevu poslani Duceju**

Ljubljanski škof dr. Rožman je poslal sledečo vdanostno izjavo:

Duce!

Zvedeli smo z velikim veseljem, da je slovensko zasedeno ozemlje po Italijanski Vojski vključeno v Italijansko kraljestvo. Prosim Vas, da sprejmete najglobljo zahvalo v imenu vse duhovščine škofije tega ozemlja zaradi širokogrudne in skrbne ureditve, ki ste jo poklonili slovenskemu prebivalstvu.

Sprejmite tudi, Duce, izraze naše brezpogojne vdanosti in sodelovanja. Hkrati prosim, naj božji bla-
goslov pride nad Vaše delo, nad ves veliki Italijanski narod ter nad slovensko ljudstvo, ki bo pod okriljem Rimskega Imperija lahko živelo in se razvijalo.

Rim, 4. maja. Besedilo spomenice, ki so jo Duceju po Kr. Civilnem Komisarju Grazioliju poslali ugledni zastopniki Ljubljanske pokrajine, se glasi:

Duce!

V trenutku, ko je slovensko ozemlje, zasedeno po Italijanskih Oboroženih Silah, postalo del Velikega Kralje-
stva Italije, izražamo v imenu vsega slovenskega prebivalstva Njegovemu Veličanstvu Kralju in Cesarju naj-
spoštljivejšo vdanost in izrekamo Vam, DUCE, vso našo zahvalnost za plemenite in posebne ukrepe, ki ste jih
vedli za naše ozemlje in ki bodo za nas varno jamstvo življenja in zagotovitev bodočnosti našega prebivalstva.

Spoštovanje našega jezika in naše kulture priča, s kako vzvišenim pojmovanjem rimske pravičnosti ume
Fašistična Italija vladati narode, ki so pod njenim varstvom.

DUCE, slovensko prebivalstvo bo dokazalo še bolj v dejanju svojo zahvalnost in vso svojo lojalnost.

V Ljubljani, dne 3. maja 1941.

Dr. Marko Natlačen, bivši ban; Ivan Pucelj, bivši minister, zastopnik Jugoslovanske nacionalne stranke; dr. Franc Novak, bivši minister; Ivan Mohorič, bivši minister; dr. Gustav Gregorin, bivši senator; dr. Andrej Gosar, bivši minister; dr. Matija Slavič, rektor ljub. univerze; dr. Jure Adlešič, ljubljanski župan; dr. Janko Žirovnik, predsednik odvetniške zbornice; dr. Ivan Kuhar, predsednik notarske zbornice; inženir Pirkmajer, predsednik inženirske zbor-
nice; Karel Čeč, predsednik trgovsko-industrijske zbornice; Albin Smerkolj, predsednik zveze trgovskih gremijev; Ciril Majcen, predsednik zveze gostinskih
obrti; Karel Kavka, predsednik zveze obrtnikov; dr. Jože Lavrič, predsednik Kmetijske zbornice; Jože Jonke, predsednik Delavske zbornice; dr. Vlad. Ravni-
har, predsednik zveze kulturnih društev; dr. Ivan Slokar, predsednik zveze bančnih in zavarovalnih zavodov; Avgust Praprotnik, predsednik zveze industrijev;
Adolf Golia, bivši poslanec za mesto Ljubljano; Alojzij Rigler, bivši poslanec za kočevski okraj; Rudolf Smersu, bivši poslanec za ljubljansko okolico; Miloš
Stare, bivši poslanec za ljubljansko okolico; dr. Jure Koc, bivši poslanec za črnomeljski okraj; Stanko Virant, predsednik Časnikarskega društva.

Po priključitvi k Veliki Italiji Pred novo dobo romanske kulturne orientacije

Ljubljana, 5. maja.

Še danes je vsa Ljubljana in podeželje v Ljubljanski provinci polno sobotnega zgo-
dovinskega dogodka, ko je ta pokrajina z urad-
no priznanim kompaktnim slovenskim pre-
bivalstvom bila priključena kraljevini Italiji in
ji je bila z najvišjega mesta zagotovljena je-
zikovna, kulturna in etična avtonomija. V tem
aktu se je pokazala zopet velika italijanska
kultura in tradicionalna »rimska pravica«, ki
hoče pustiti narodom samostojno kulturno
življenje in njegove bistvene etične posebnos-
ti, kakor jezik, vera, običaji, narodna zavest
in kulturno ustvarjanje, ter zahteva od njih
samo državno povezanost in sodelovanje pri
graditvi močnega imperija, ki ga ustvarja so-
dobna Velika Italija pod Kraljem in Cesarjem
ter dalekovidnim Ducejem v zgledovanju na
nekoč mogočno »rimsko cesarstvo«, katerega
zakoniti dedič je. Tako se je tudi v tem aktu
priključanja naše province kraljevini Italiji po-
kazala ta tisočletna kulturna tradicija, ki ne
da narodu umreti, temveč ga hoče samo vklju-
čiti v svoj življenjski prostor, toda pustiti mu
lastno izživiljanje, ki se bo po evoluciji in
tesnem sožitju samo po sebi oplajalo ob tra-
diciji tisočletne kulture, ki je že v prejšnjih
dobah tako plodno pomagala oblikovati naš
kulturni obraz. Saj je naša pokrajina postav-
ljena na križišče med sever in jugozapad ter
smo že v svoji preteklosti doživljali dobo, ko
smo se sedaj več, sedaj manj naslanjali na se-
ver (na pr. reformacija), potem zopet na jugo-
zapad (protireformacija), na Italijo, ki nam je
dala najznačilnejšo podobo naše Ljubljane —
baročno Ljubljano. In po stoletjih severne
orientacije bo sedaj romanska duhovna orien-
tacija, kot plod tesnega sožitja, mogla našo
motranjo podobo v takih okoliščinah pri avto-
nomnem kulturnem razvoju, samo oploditi na

svoj način in nam koristiti ter vzbuditi v nas
nove oblike lastnega življenja. Tako se uvršča-
mo v Veliko Italijo z veseljem, hvaležni, da
nam je zagotovljeno lastno kulturno življe-

Dogodek, za Slovence največjega pomena

**Mussolinijevo glasilo »Il Popolo d'Italia« piše tako o zgodovinskem 3. maju
v Ljubljani - Tudi drugi italijanski listi naglašajo velik pomen tega dejstva
za Slovence**

Vodilni italijanski dnevnik »Il Popolo
d'Italia« objavlja o priključitvi Ljubljanske
pokrajine poseben članek, ki nosi značilen na-
slov: »Con Roma — Z Rimom. Uvodnik o do-
godkih v naši pokrajini v tem uglednem listu je
še tem bolj pomemben, ker je izšel v dnev-
niku, ki nosi pomenen naslov ustanovitelja Benita
Mussolinija. V članku pravi med drugim:

»V zgodovinskem in političnem pogledu je ta
dogodek za Slovence največjega pome-
na. Tako se zaključuje dolga doba menja-
ježih se sprememb in nestalnih položajev. Kru-
ta žalitev za visoko kulturno stop-
njo Slovencev je bilo podjarmlje-
nje Ljubljane Belgradu; to je bila zgo-
dovinska nemogočnost in politično nasilje, poleg
tega pa še zemljepisna neskladnost. Ljudje v
Belgradu so bili bolj usmerjeni proti Bi-
zancu in niso toliko razumevali vračanja ev-
ropske civilizacije in zato tudi niso upošte-
vali posebnih lastnosti Slovencev
in niso računali s bistvenimi potre-
bami Slovencev.

Na drugi strani pa dokazujejo stoletja zgo-
dovine, da Slovenci zaradi stvarnih zemljepisnih,
političnih in gospodarskih dejstev niso mogli ži-
veti sami zase. Lahko so varno razvijali svoje
obsežno udejstvovanje v delu in v učenju samo
v okviru velike sosedne države, ki je sposobna
zaščititi njihove pravice, spoštovati njihove tradi-
cije in upoštevati njihove potrebe. Zasuženje
Slovencev v Belgradu je v vseh ozirih poslabšalo

nje, ki se bo ob polnem razumevanju Zmago-
valcev s pridom lahko okoristilo z italijan-
skim duhom in italijansko tisočletno kulturo,
ne da bi zato morali izdati samega sebe in se
zatajiti. Tudi to je dokaz dalekovidnosti Kral-
ja in Cesarja ter Duceja, ki nam je potrdil v
sobotnem aktu duhovno avtonomijo ter nas
pritegnil v življenjski krog italijanske države.

položaj slovenskega ljudstva, ki je bilo pogosto
zaradi intrig in hujškanja zainteresiranih tujih
agentov samo orodje v rokah srbskih politikov
za poglove napadov s sosednimi Italijani
in Nemci.

Danes pa je ljudstvo Ljubljane in njenega
ozemlja našlo mir in ravnovesje v naravnem so-
delovanju v tesni zvezi z Italijo, in sicer tako,
da ostanemo neokrnjeni in nedelje-
ne etnične neispolnitve slovenske
značilnosti nove pokrajine.

Slovenci so pridni in ljubijo ure-
jeno življenje ter pošteno trgovanje. Tako
vstopajo zopet v evropsko skupnost, iz katere so
jih izgnali vsiljenci in mistifikatorji. V to skup-
nost stopajo enakopravni s ostalimi velikimi svobodni
narodi kontinenta ter so varni pred sle-
hernim napadom, pred slehernim ponižanjem,
pred slehernim izžemanjem in nasiljem: Slovenci
so z Rimom.

O sobotnih dogodkih v Ljubljani objavlja
drugi veliki in ugledni milanski dnevnik »Cor-
riere della Sera« poseben uvodnik pod na-
slovom »Soluzione Romana — Rimska rešitev«:

»Načelo prijateljskega življenja in sodelovanja
med slovenskim ljudstvom in veliko italijansko
Nacijo je načelo logike in pravice bolj kakor pa
samo ugodne prilike, kajti Slovenija je vedno
prejemala iz Rima in iz Benetk in v splošnem iz
sosednje Italije zase značilen kulturni pečat. Ce-
lotno slovensko ozemlje se nasla-
nja popolnoma naravno bolj na ita-

lijanska pristanišča na Jadranu,
kakor pa na druga slovanska pod-
ročja ob Donavi in Balkanu.

Slovensko ljudstvo in latinska civilizacija sta
namreč pojma, ki si ne nasprotujeta, ampak se
skladno izpopolnjujeta. Ko je priključila Ljublja-
no in njeno ozemlje, je tedaj Italija uredila ta del
Evrope, postavila meje in zagotovila mir in delo
svojim novim državljanom. Ti pa morajo uživati
široko avtonomijo, ker so strnjena mno-
žica, ki po poreklu in jeziku ni italijan-
ska. S tako avtonomijo bodo lahko svobodno raz-
vili svoje energije in po svojih pogledih vodili
svoje poljedelske, gozdne in rudniške vire v okvi-
ru italijanskega gospodarstva, pri tem pa bodo
imeli svoj delež pri slavni usodi cesarske Italije.

Prav obsežen in lep je bil članek, ki ga je
temu zgodovinskemu dogodku posvetil tržaški
največji dnevnik »Il Piccolo«. Na prvi strani je
objavil že več kolon razsežen naslov: »Veselite
slovenskega prebivalstva ob priključitvi k italijan-
skemu kraljestvu. Članek in celo poročilo je na-
pisal g. Carlo Tigoli. Predvsem opisuje, kako si
je Ljubljana nadela praznično lice, brž ko se je
izvedelo, in kako je prebivalstvo izražalo svoje
veselje, zadoščenje in hvaležnost Kralju in Ce-
sarju, Duceju in Italiji.

V svojem članku podrobno opisuje potek slo-
vesnosti na Civilnem Komisariatu, prav tako pa
poroča, da so že v soboto popoldne prihajali po-
klonitveni pozdravi z izrazi globoke hvaležnosti in
zvestobe na Civilni Komisariat. Tako so poslali
pozdrave 103 župani občin nove pokrajine, ki šteje
okrog 400.000 prebivalcev. Prav tako navaja
pisanje ljubljanskih dnevnikov, ki so izšli v po-
sebnih izdajah. Pisec zaključuje članek z ugotov-
itvijo, da je Ljubljana začela novo, lepo življe-
nje in je pripravljena kot nova italijanska pokra-
jina sodelovati z vsemi svojimi sredstvi ter silami
ter doprinesati moči veliki Italiji, svoj delež kul-
ture, delavnosti in tradicije.

Beneški dnevnik »Il Gazzettino« tudi ob-
javlja obširno poročilo o dogodku v Ljubljani, v
posebnem članku pa poudarja, da dokazuje nagla
rešitev slovenskega vprašanja popolno soglasje
med Italijo in Nemčijo. Ta sklep predvsem kaže,
da evropska politika, ki jo izvajata državi osi, ne
bo šla po slabih načelih Versaillesa, zlati pa ne
vprašanju urejanja zadev majhnih in najmanjših
narodov.

Člankar poudarja, da Slovenci niso nikdar
mogli doseči resnične neodvisnosti. Površinska in
številna majhnost je preprečevala lastno sloven-
sko državno skupnost. Evropska zgodovina navaja

(Nadaljevanje na 2. strani)

Italijansko vojno poročilo

Nekje v Italiji, 5. maja. Al. Uradno poročilo št. 334 glavnega štaba italijanskih vojnih sil pravi:

V noči na 4. maj se oddelki nemškega letalskega zbora v zaporednih valovih napadali pomorska in letalska oporišča na Malti in so povzročili požare, eksplozije in veliko škodo na vojaških napravah. Čez dan so nemška letala sestrelila dve sovražni lovski letali v letalski bitki nad Malto.

V severni Afriki se naše operacije v odseku pri Tobruku nadaljujejo. Letalski oddelki so znova bombardirali te trdnjavske utrdbe.

V vzhodni Afriki so v odseku Alagi naše junaške čete odbile sovražni napad in prizadejale sovražniku hude izgube. Med mrtrivimi so bili številni Židje iz Palestine.

Delovanje italijanskih padalcev

Rim, 4. maja. Način, s kakršnim so zasedli italijanski padalci oba otoka Kefalonijo in Zante in v hitrici zavzeli vse najvažnejše strateške postojanke, ki so jim bile določene, kaže prvi italijanski podvig v zasedanju ozemlja s padalci.

Italijansko letalstvo je bilo eno prvih, ki si je ustvarilo padalske oddelke. V mesecu aprilu leta 1938, je imel maršal Balbo manever, kateremu je prisostvoval tudi Nj. Vel. kralj in Cesar. Takrat je bilo 800 padalcev, ki so poskakali na zemljo, poleg njih pa je letelo veliko letal, ki so v kratkem času prenesli na določeno ozemlje tisoče mož, popolnoma oboroženih.

Nato je v vsej tišini začela tudi Nemčija vaditi svoje vojske za padalce, tisoče in tisoče jih je izurila, česar posledice smo vsi dobro videli v zavzemanih ozemljih. Sedaj pa so italijanski letalci zavzeli dva otoka in tako prihranili orožje in vse žrtve, ki bi bile zvezane z bojem.

Delovanje padalcev izpolnjuje vojaško zmoglost in je velika pomoč vojski v zavzemanju ozemelj.

Argentinski Črnogorci izrekajo veselje

Buenos Aires, 4. maja. Zveza Črnogorskih izseljencev v Argentini je poslala ministru Mazzolinu, visokemu komisarju v Črni gori, tole brzojavko:

Narodne organizacije za osvoboditev Črne gore, vselej se Vašega imenovanja za Visokega Komisarja neupogljivo Črne gore, pozdravljajo v Vas bojovnika nove Italije ter vztrajnega branilca naše stvari. Vaša navzočnost na Cetinju pomeni olajšanje našemu narodu, ki je bil ogoljufan po svojih laži-bratih v Belgradu, ter za nas pomeni nov dokaz Dujeve nezmotljivosti. Zato blagoslovimo Vašo nalogo. Tajnik Vujović.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 5. maja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske poroča: Več sto bojnih letal je preteklo noč bombardiralo ob različnih urah z najboljšimi uspehi luko Liverpool. Na zgradbah ob bregovih Merseyja, na ladjedelnicah in na drugih važnih vojaških zgradbah je nastalo mnogo uničujočih požarov. Drugi veliki požari so nastali v sosednjih okrajih.

Na obali zahodne in srednje Anglije je bil zadet važen kraj z bombo največjega kalibra. Drugi uspešni letalski napadi so bili izvršeni na pristaniške in industrijske kraje v Middlesbrough, na vzhodno angleško obal, na tovarno orožja ter na neko nočno letališče v južni Angliji.

V severni Afriki so čete nemškega zbora, ki so se zagrizle v tobruške utrdbe, vnovič odbile angleške protinapade, ki so jih podpirala oborožena vozila. Pretekli dne je bilo v teh bojih razdejanih 16 sovražnih oklepnih voz ter je bilo zaplenjenih več topov. V teku 2. maja so nemška in italijanska strmoglavna letala, podpirana po bojnih in rušilnih letalih, večkrat napadla važne luskne naprave in utrdbe v Tobruku, kar je imelo očiten uspeh. Tamkaj so bombardirali topniške postojanke, oklepne vozove in zbiranje čet. V tobruškem pristanišču je bila poškodovana velika ladja od bombe.

V vzhodnem Sredozemskem morju je nemško letalstvo potopilo 3. maja, v zalivu Suda pri Kreti, trgovsko ladjo 10.000 ton ter je močno poškodovalo drugo ladjo.

Nad Malto so formacije strmoglavcev in bojnih letal napadle luko La Valetta ter so dosegle več polnih zadetkov med protiletalskim topništvom in na ladjedelnicah.

Sovražnik je preteklo noč poskušal s slabimi silami vrči nekaj malega razdiralnih in zažigalnih

(Nadaljevanje s 1. strani)

polno vzgledov in izkušenj o usodi majhnih narodov, ki mejijo na velesile. Če ni podana možnost za popolno avtonomijo, tedaj se pa lahko doseže in izvede popolno spoštovanje etnične oblike, ki jo vsak narod ljubosumno čuva. Zaradi tega sta Italija in Nemčija ves problem tako uredili, da se upoštevajo krajevne težave in pripadejo Italiji in Nemčiji tisti slovenski deli, ki se sedaj bolj teže proti Italiji in Nemčiji. Slovenski del z Ljubljano je prišel pod vpliv Italije, bo v njej zaščiten in bo imel široke možnosti razmaha in sodelovanja. Italija bo svojim novim državljanom dala pomoč, da bodo lahko dvignili vero svoje dežele, njeno zmogljivost in njeno organizacijo in bo tako ostala neokrnjena v vseh svojih značilnostih.

Madžarski glas o priključitvi zasedene Slovenije k Italiji

Budimpešta, 4. maja. Priključitev Ljubljanske pokrajine k Italiji je madžarsko javno mnenje sprejelo z velikim zanimanjem. »Pester Lloyd« piše, da bo po srbskem terorizmu, ki je slonel na versalliskem miru, prišel slovenski narod v zelo srečno razdobje svojega razvoja. Skušnja preteklih 20 let je pokazala, da balkanski narodi ne morejo brez nadzorstva živeti poleg drugih. Italija, skupaj z Nemčijo, je prevzela odgovorno nalogo, v tem delu Evrope obdržati mir ter zagotoviti miren razvoj.

Nj. Vel. Kraljica in Cesarica vnovič obiskala ranjence

Rim, 5. maja. Njeno Veličanstvo Kraljica in Cesarica se je danes zjutraj znova vrnila v bolnišnico Rdečega Križa št. 3, na Sacchetti, kjer je s svojo vzpodbudno besedo in materinskim zanimanjem tolažila junaške ranjence, ki se tukaj zdravijo.

Hitler o vojni na Balkanu in njenih posledicah

Zaveznica Italija dobi ozemelsko in politično nadvlado na svojem življenjskem prostoru, ki je le njen

Berlin, 5. maja. a. Vodja Nemčije in državni kancelar Adolf Hitler je sklical za večer popoldne ob šestih sestanek nemškega državnega zbora. Pred polnoštevilno zbranimi zastopniki nemškega naroda je imel voditelj Nemčije obširen govor, v katerem je podal pregled vseh vojnih in drugih dogodkov od svojega zadnjega govora v Reichstagu.

Ob začetku je voditelj Nemčije omenjal govor, ki ga je imel 1. septembra 1939, ko se je vnela vojna s Poljsko. Vodja Nemčije je poudarjal, da se je vedno trudil za sporazum z Anglijo in da je bil zanj tudi pozneje, toda vselej so bili vsi njegovi poravnalni napori zaman. Večina vojnih hujskačev se je smejala njegovim pomirjevalnim in kompromisnim predlogom in smatrala, da so te ponudbe za mir le izraz nemške slabosti. Zato je končno moralo spregovoriti orožje. Začela se je borba za življenje in smrt.

Vodja Nemčije je nato začel govoriti o vojni na Balkanu. Rekel je, da Nemčija do tega dela Evrope ni imela nobenih ozemeljskih zahtev, niti ni imela nobenih drugih namenov. Pač pa je bila na tem prostoru politično in gospodarsko zainteresirana. Če je bilo kdaj med dvema trgovinskima partnerjema urejeno sožitje in sodelovanje, je bilo to na Balkanu. S tem delom Evrope je Nemčija v miru trgovala in izmenjavala gospodarske dobrine. Nemčija je industrijska država in zato rabi surovine in živila. Toda Angliji in Združenim državam to urejeno sožitje ni bilo všeč in zato sta spravili v tek vse svoje sile, da bi razdrle to enoto. Nemčija je vse svoje na Balkanu kupljeno blago plačevala s svojimi dobrimi industrijskimi izdelki, medtem ko so demokratičnejši trgovci puščali zanemarjene ali pa so vse skupaj plačevale s svojimi lažnivimi obljubami.

Zaprisega novincev 22. topniškega polka

V nedeljo ob 11 dopoldne je bila v topničarski vojaški slovesna zaprisega rekrutov 22. artiljerijskega polka divizije »Re«. Svečanosti so prisostvovali poveljniki armadnega zbora general Robertti, Kr. Civ. Komisar Grazioli, poveljnik divizije »Re« general Fiorenzoli, ljubljanski župan dr. Adlešič ter drugi generali in visoki častniki. Poveljnik artiljerijskega polka je imel bodrilen nagovor novincem, poudarjajoč in slaveč vojaške vrline in tradicije italijanske artiljerije ter slavne italijanske vojske. Nato je sledila slovesna zaprisega; po zaprisegi je bil mimohod, ki se ga je udeležil artiljerijski polk s skupino lahkega topništva ter motoriziranega topništva. Struna vojske je defilirala mimo častnih gostov in polkovne zastave, ki je vihrala nad prostorom, določenim za častne goste.

Kakor smo zvedeli, bo 9. maja povodom vojaškega praznika velika vojaška parada, ki jo bo priredil 22. artiljerijski polk divizije »Re«.

bami. Angleški predsednik vlade Churchill je storil vse, da je preprečil mir na Balkanu. Toda pokazalo se je, da so bila vsa angleška jamstva ničeva in so drago veljale tistega, ki jih je vzel nase. Rumunija je bila tista, ki je morala angleška jamstva najbolj drago plačati. Drago je angleška jamstva plačala tudi Grčija, ki ji ta jamstva prav za prav sploh niso bila potrebna. Toda, tako je nadaljeval vodja Nemčije, jaz delam razliko med grškim narodom in njegovimi voditelji, ki so bili pokvarjeni in v mreži angleških interesov ter angleške politike in ciljev.

Nato je Hitler govoril o Italiji in njeni udeležbi v sedanjih vojni. Italija je bila lani junija prisiljena opustiti svoje stališče nevojskujoče se države in vstopiti ob strani Nemčije v vojno. Italija je v začetku živela v miru z Grčijo. Ta čas pa je Nemčija storila vse, da bi dovršila svoje priprave in da bi zmogla v celoti izvršiti svojo največjo nalogo, namreč pognati Angleže z zadnjega kosa evropske celine. Italija se je morala zaradi angleških spletk zaplesti v vojno z Grčijo. Tudi Nemčija je bila letos prisiljena poseči na to bojišče. Toda Nemčija ni prišla pomagat Italiji, ker slednja je pomoči ni potrebnja, pač pa je morala Nemčija izvesti vse preventivne ukrepe proti angleškemu nastopu na Balkanu. Nemška vojska si je bila že poprej nadela nalogo, da bo pognala zadnjega Angleža z evropske celine in zato je morala nastopiti.

Mi se zavedamo — izjavlja Hitler — da za sluga za ta uspeh pripada večji del naši zavezniški Italiji, ki je v šestmesečni borbi v zelo težkih okoliščinah in samo z velikimi žrtvami proti Grčiji omrtvila glavne grške formacije ter jih je predvsem oslabil na tak način, da je bil polom neizogiben.

Na jugovzhodu sta bili dve državi, ki sta se znali v dogodkih orientirati. Turčija je znala s svojo trezno in stvarno politiko še danes ostati samostojna, dočim je Jugoslavija padla kot žrtev angleških spletk. Čeprav je nemški zunanji minister von Ribbentrop ponudil jugoslovanski vladi ugodne pogoje in čeprav ni bilo treba Jugoslaviji dati nobene pomoči državam Osi in trojnega pakta in čeprav ji je bil obljubljen prost izhod na Solun in ji ni bilo treba sprejeti nobenih stvari, ki bi žalile njeno samostojnost, in čeprav je pod takimi pogoji potem Jugoslavija pristopila k trojnemu paktu, je vendar čez dva dni prišlo poročilo o alarmantnih dogodkih v Belgradu. Državni udar v Belgradu je izvedla pešica angleških plačancev in vojnih hujskačev. Hitler je nato rekel poslanecem, da spričo takšnega stanja, ki ga je ustvaril državni udar v Jugoslaviji, ni mogel ostati ravnodušen in ni mogel dovoliti tolikšnih žaljivk nemškega rajha. Moral je dati svoji vojski ukaz, naj napade. Hitler je rekel, da ni njegova navada, da bi sklepal pogodbe, od katerih bi imel izključno korist en pogodbenik, drugi pa bi imel samo škodo.

Angleški ministrski predsednik Churchill je govoril, da je imela Nemčija na svojem vojaškem pohodu skozi Balkan ogromne izgube in je navedel celo število 75.000 mrtvih Nemcev. Toda resnica je drugačna. Nemška vojska je ušla v Srbijo 6290 častnikov in okrog 837.600 podčastnikov in vojakov, vse samo srbske narodnosti. Pri Grkih je bilo ujetih okrog 8000 častnikov in 210.000 vojakov. Toda poudariti moram, je dejal nemški voditelj, da bodo vsi grški ujetniki takoj poslani domov. Dosele je nemška vojska ušla nad 9000 britanskih častnikov, podčastnikov in vojakov. Med njimi je bila večina Avstralcev in Novozelancev. Churchill je govoril, da je imela Nemčija na tem bojišču 21 divizij. Toda resnica je, da je imela Nemčija tam le dve oklepni diviziji, eno divizijo planincev in oddelke telesne garde. Celotne nemške izgube so bile sledeče:

57 častnikov in 1042 vojakov in podčastnikov je bilo ubitih, ranjenih pa je bilo 181 častnikov in 3571 podčastnikov in vojakov. Pogrešanih je 13 častnikov ter 372 podčastnikov in vojakov. V letalstvu je bilo ubitih 10 častnikov in 42 podčastnikov in vojakov, 36 častnikov in 104 podčastnikov in vojakov pa so izginili. Nemške izgube v balkanski vojni so bile torej najmanjše, kar jih je Nemčija kdaj imela v vojni.

Hitler je ugotovil, da je vojna na Balkanu sedaj končana. Promet je v vseh krajih Balkana obnovljen. Angleška sabotaza je nemogoča. Nemčija nima nobenih ozemeljskih zahtev do Balkana, političen interes pa ima v tem, da na Balkanu vlada red in da se uredi redna in nemotna zamenjava blaga.

Vojna na Balkanu je prinesla zavezniški Mađžarski zadoščenje, ker so se ji popravile njene meje, ki jih ji je skrojil krivični mirovni diktat. Hrvaška je dobila svojo samostojnost, Bolgarija je dobila pravične meje.

Naša zaveznica Italija bo dobila ozemelski in politični vpliv, ki ji pripada v njenem življenjskem prostoru. Italija, naša zaveznica, bo dobila ozemelsko in politično nadvlado v njenem življenjskem prostoru, ki pripada samo njej, in katerega si je več kot zaslužila z velikimi in krvavimi žrtvami, ki jih je morala doprinesiti od oktobra lanrazteza njen življenjski prostor. Grški in srbski narod pa bosta morala kmalu spoznati, kaj pomenijo posledice angleških spletk in vojnih hujskačev. Anglija ima največjo krivdo na tej tragediji. Nemška vojska je pa pokazala, da je najmočnejša in najbolj opremljena vojska na svetu. Njej se nihče ne more postaviti po robu in nihče je ne more premagati.

Uradni razglasi

Postavitev Narodne banke kr. Jugoslavije pod sekvester

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slov. ozemlje odreja:

Vse in vsakršno poslovanje Narodne banke kraljevine Jugoslavije, s sedežem v Belgradu, tako s premožninami, nepremičninami, delnicami, obveznicami, kakor tudi vse denarno poslovanje, na slovenskem ozemlju, zasedenem po italijanski vojski, se postavlja pod sekvestro in se imenuje za sekvestra dr. Aldo Paoloni.

Poslovanje se sme nadaljevati pod sekvestrovnim vodstvom.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu Kr. Civilnega Komisarjata za zasedeno slovensko ozemlje.

Ljubljana, 29. aprila 1941 - XIX.

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slovensko ozemlje: Emilio Grazioli.

Postavitev Privilegirane agrarne banke pod sekvester

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slov. ozemlje odreja:

Vse in vsakršno poslovanje Privil. agrarne banke, s sedežem v Belgradu, tako s premožninami, nepremičninami, delnicami, obveznicami, kakor tudi vse denarno poslovanje, na slovenskem ozemlju, zasedenem po italijanski vojski, se postavlja pod sekvestro in se imenuje za sekvestra gospod komendantor Carlo Tigoli.

Poslovanje se sme nadaljevati pod sekvestrovnim vodstvom.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu Kr. Civilnega Komisarjata za zasedeno slovensko ozemlje.

Ljubljana, 29. aprila 1941 - XIX.

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slovensko ozemlje: Emilio Grazioli.

Postavitev Agencije Avale pod sekvester

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slov. ozemlje odreja:

Vse in vsakršno poslovanje Agencije »Avala«, s sedežem v Belgradu, s premožninami in nepremičninami, na slovenskem ozemlju, zasedenem po italijanski vojski, se postavlja pod sekvestro in se imenuje za sekvestra gospod komendantor Carlo Tigoli.

Poslovanje se sme nadaljevati pod sekvestrovnim vodstvom.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu Kr. Civilnega Komisarjata za zasedeno slovensko ozemlje.

Ljubljana, 29. aprila 1941 - XIX.

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slovensko ozemlje: Emilio Grazioli.

Postavitev Jugoslavije, splošne zavarovalne družbe, pod sekvester

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slov. ozemlje odreja:

Vse in vsakršno poslovanje »Jugoslavije«, splošne zavarovalne družbe, s sedežem v Belgradu, tako s premožninami, nepremičninami, delnicami, obveznicami, kakor tudi vse denarno poslovanje, na slovenskem ozemlju, zasedenem po italijanski vojski, se postavlja pod sekvestro in se imenuje za sekvestra gospod. Costanto Pessato.

Poslovanje se sme nadaljevati pod sekvestrovnim vodstvom.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu Kr. Civilnega Komisarjata za zasedeno slovensko ozemlje.

Ljubljana, 29. aprila 1941 - XIX.

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slovensko ozemlje: Emilio Grazioli.

Turčija kliče pod orožje

Carigrad, 4. maja. Vsi turški državljani nemuslimani stari od 15 do 45 let so poklicani pod orožje, neglede na to, ali so prej služili v vojski ali ne. Vpoklicani so predvsem Grki, Armenci in Judi, ki se morajo javiti svojim poveljstvom 7., 10. in 13. maja.

Vpoklice teh nemuslimanov pod orožje bo močno prizadel gospodarstvo, ker bodo morali številni izučeni obrtniki, delavci in ostali strokovnjaki zapustiti doseženi posel. (Velebit.)

Carigrad, 4. maja. DNB poroča: Večraj sta prispeli v Črno morje dve transportni ladji z izseljenim prebivalstvom iz Carigrada. Od 2000 oseb, kolikor se jih je bilo javilo za to potovanje in ki so za potovanje dobile brezplačne vozovnice, jih je odpotovalo samo 600, ker se drugi niso hoteli preseliti v Anatolijo. (Velebit.)

Velikanski požar v Manili

Newyork, 4. maja. Poročila s Filipinov pravi, da je v zelo obljudenem okraju v Manili nastal velik požar, ki je napravil tako škodo, da je ostalo brez strehe 25.000 ljudi. Požar je zahteval tudi več človeških žrtev, in sicer 3 mrtve ter več ranjenih. Gmotna škoda znaša kakih 500 milijonov dolarjev. Požar se je zaradi tega tako strašno razširil, ker je pihal močan veter in pa ker ni bilo dovolj vode, da bi gasilci mogli uspešno gasiti.

Gozdni požari v Ameriki

Newyork, 4. maja. DNB: Medtem ko je pretekli mesec v državi New Jersey divjalo več velikih gozdnih požarov, so to državo zopet zadeli slični požari, ki jih je povzročila velika vročina in suša. Dosedaj je nastal ogenj v 24 gozdovih. Gasilsko ravnanje je sporeča, da je položaj zelo resen, ker je pihal močan veter in pa tudi uničil več poslopij.

Krompir

prvo vrsten po ugodni ceni dokler traja zaloga, oddaja skladišče Niklsbacher, Tyrševa cesta 26.

Pisalni stroj v kovčegu

še popolnoma nov, naj-novejši model, poceni prodam zaradi odpotovanja. Naslov v upravi — 6675.

Droblne novice

Koledar

Torek, 6. maja: Janez Evangelist pred Latinskimi vrati; Benedikta, devica.
Sreda, 7. maja: Stanislav, škof, m.; Benedikt II., papež; Flavija, devica, mučenica.

Novi grobovi

† V Zagrebu, kjer je živel zadnja leta pri svojem sinu, je dne 21. aprila letos umrla gospa Margareta Zupančič roj. Jamšek, vdova po profesorju in šolskem nadzorniku Vilihardu Zupančiču, ki je dolga leta deloval v Ljubljani. Rajna gospa je bila izredno blaga in plemenita žena, ki je uživala vseskozi splošno spoštovanje. Pokopali so jo začasno v Samoboru na Hrvaškem. Kako je bila prikljubljena, so pokazali številni venci, ki so jih poklonili na krsto njeni prijatelji in spoštovalci. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim naše globoko sožalje!

† V Novem mestu je umrla gospa Amalija Trošt roj. Čuček, stara 84 let. Pogreb bo v torek, 6. maja ob 16.15. Naj v miru počiva! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je umrla gospa Marija Krek, vdova višjega uradnega svetnika. Pogreb bo v torek, 6. maja ob 4 popoldne v Zal. kapela svetega Andreja, na pokopališču k Sv. Križu. Blag ji spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Bivši slovenski častniki, ujeti v Skoplju

Bivši kapetan I. razreda g. Jeraj sporoča, da so ujeti v Skoplju naslednji gospodje:

Apotekarski podpolkovnik Ludovik Medvešek; kapetani I. razreda: Rupic E. Anton, Celje, Ivan J. Prelog, Celje (živi v Skoplju), Drev I. Ivan, Šmartno ob Paki, trgovski zastopnik, Franc Košnik, Ptuj, Simenc M. Vendelin, Kranj (živi v Nišu), Ogrizek Slavko, Slovenska Bistrica (živi v Prištini) kapetan II. razreda Gliha Viktor, Kumanovo, nižji voj. kap. II. razreda Zidar Tomislav, Kumanovo; rezervni poročniki: Bavdek Dušan, učitelj, Radomlje pri Kamniku, Juršič Maks, Celje (živi v Bitolju), Lavrenčič Anton, Murska Sobota, sodni uradnik, Požavko Jožef, Maribor, stavebnik, Miklič Ernest, hotelir, Ljubljana, Mirko Jagodič, Celje (živi v Kumanovu); rezervni podporočniki: Molh Anton, asistent univerze, Ljubljana, dr. Brinar Franc, veterinar, Apače pri Mariboru, Kuvovec Franc, Velika Nedelja (Užice), Arko Boris, učitelj, Maribor, Cerar Ciril, poštni uradnik, St. Vid nad Ljubljano, Rosenstein Leo, cand. iur., Ljubljana, Kosel Ludovik, uradnik direkcije zunanje trgovine, Beograd, Muhič Alojzij, Sv. Marjeta niže Ptuja (Kosovska Mitrovica), dr. Korosec Karel, zdravnik, Sv. Anton v Slov. gorah, Kašman Ernest, gradbeni tehnik, Trbovlje, inž. Derhovič Karel, banovinski uradnik, Ljubljana, Koblar Jože, strojni tehnik, Čačak, nižji voj. uradnik Mrčun Anton, Moravče, okraj Kamnik (živi v Skoplju). — Vsi so živi in zdravi v Skoplju in bodo verjetno skoraj izpušeni.

Majski sneg je vse presenetil

Dež, ki se je začel v petek in ki vse soboto ni odnehal, je izredno shladil ozračje, vendar v soboto zvečer nihče ni mislil, da bo ponoči snežilo. Ko so v nedeljo zjutraj zgodnji Ljubljančani vstajali in se razgledovali po Ljubljani, nad katero je ležala megla, ki se je kmalu dvignila, so mogli ugotoviti, da je na grajski planoti in na strehi gradu zapadlo nekaj snega. Ker je pihal veter, je bilo prav hladno in vsi so uganili, da je moral drugod v višjih legah zapasti precej snega. Ko so se oblaki dvignili višje, se je pokazal Ljubljaničanom zanimiv razgled. Polhovgrajski hribi, zlasti Grmada, so bili zasneženi skoraj do dna. Prav tako so dobili belo odejo Krim in vse planine. S prostim očesom je bilo mogoče opaziti, da je na planinah zapadlo zelo mnogo novega snega in da je moral skoraj ves čas, ko je v Ljubljani deževalo, tam gori snežiti. Na Gorenjskem so še v nedeljo popoldne na osončnih mestih ležale na Sorškem polju plahie snega, prav tako je bil v ranem jutru Kranj ves pobeljen. Višje gori je zapadlo za spoznanje več snega, medtem ko so bili vsi hribi, pa najsi tudi nizki grički, temeljito pobeljeni. To ni nazadnje nič čudnega, če upoštevamo, da je v prvih dnevih maja vsega skupaj padlo 72 mm dežja. V Ljubljani so v nedeljo zjutraj namerili najnižjo temperaturo + 2° C, medtem ko so v ljubljanski okolici namerili tudi nekaj stopinj pod ničlo. Vse kaže, da so nas znani ledeni svetniki Pankracij, Servacij in Bonifacij, ki se jih sredi maja vedno bojimo, prehiteli in nam že sedaj poslali svoje pozdrave. Vsekakor je boljše, da se je shladilo vreme že v začetku maja, kakor pa da bi sredi maja dobili sneg ali slano, ki bi na polju napravila gotovo precej škode. Hladno vreme bo tudi nekoliko zadržalo poljska dela, vendar zaradi tega ne bo nobene škode. Saj pri nas navadno sadimo nekoliko prezgodaj.

— Univerza oživljena. Ljubljanska univerza je imela dober mesec počitnice in v soboto, 3. t. m. spet odprla vrata. Kakor je bilo že objavljeno, se prične redna predavanja 12. maja. Poletni semester pa bo 30. junija končan. Vpisovanje za ta semester je trajalo od 1. do 10. marca redno, do 25. aprila pa naknadno. V letošnjem semestru je bilo vpisanih 2197 slušateljev in slušateljic; za nekaj sto manj, kakor pa v zimskem semestru 1940-41, kar je navaden pojav, kajti mnogi izstopijo in prestopijo v razne službe. Ljubljanska univerza je v zimskem semestru dosegla od svoje ustanovitve naprej najvišje število bilo je vpisanih 1950 slušateljev in 524 slušateljic. Od slušateljic je bilo vpisanih: na filozofski fakulteti 370, na juridični 105, na medicinski 93 in na tehniški 64. Največje število, 849 slušateljev in slušateljic, je dosegla tehniška fakulteta.

— Tečaj za italijanščino, nemščino in nemško stenografijo. Pojavnila trgovsko učilišče Reblida, Ljubljana, Trnavska ul. 15. Italijanščino poučuje profesor, ki je bil diplomiran v Rimu.

— Vsi brezposelni delavci in nameščenci se opozarjajo, da se v smislu prvotnega razglasa prijavijo pri Javni borzi dela v Ljubljani najkasneje do 8. maja 1941. Ker sicer ne bodo deležni nobenih ugodnosti niti s strani oblasti, niti s strani zasebnih dobroteljskih ustanov.

— Službeni list Kr. Civilnega Komisarjata za zasedeno slovensko ozemlje z dne 3. maja objavlja: »Naredbe Kr. Civilnega Komisarjata: Cenzura, vzporeditev in nadzorstvo tiska na zasedenem slovenskem ozemlju«, dalje »Odločbe Kr. Civilnega Komisarjata: Postavitev zveze za tujski promet v Sloveniji pod nadzorstvo; Preosnova radioodajne

službe na zasedenem slovenskem ozemlju; Postavitev Splošnega jugoslovanskega bančnega društva pod sekvester; Postavitev državne hipotekarne banke pod sekvester; Postavitev Znanstvene banke d. d. pod sekvester; Postavitev Narodne banke d. d. pod sekvester; Postavitev Priv. agrarne banke pod sekvester; Postavitev Elementar, prej Comercial Union, zavarovalne d. d. pod sekvester; Postavitev Jugoslovanske splošne zavarovalne družbe pod sekvester; Postavitev Royal Exchange Assurance Corporation pod sekvester; Postavitev zavarovalnice La Nationale-incendie-vie pod sekvester; Postavitev Slavije, jugosl. zav. banke, pod sekvester in Postavitev Agencije Avala pod sekvester.

— Kdor kaj ve o Pečarju Jožetu, ki je služil rok v 3. mehanizirani diviziji 2. eskadron, Novi Sad, se naproša, naj sporoči Lojzetu Koželju, Ljubljana, Wolfova ul. 12.

— Če se je kdo vrnil iz Vrha, kjer je služil kadrski rok in je poznal Lojzeta Erjavca, ki je služil pri 4. eskadronu 4. konjeniškega polka, naj to sporoči Rozi Zajc, Velike Kopolje 3, pošta Muljava. Stroške povrnem.

Uspel nedeljski koncert vojaške godbe

Črno in hladno nedeljsko vreme se je v popoldanskem urah nekoliko popravilo in okrog petih je pokukalo izza oblakov zopet sonce. Ljubljančani, ki so v nedeljo popoldne zaradi slabega vremena ostali večinoma vsi doma, so z velikim zanimanjem že pred peto začeli prihajati na Kongresni trg in v Zvezdo, kjer je bil napovedan koncert godbe armadnega zbora. Ljubljančani, ki so imeli priložnost, da so odlične godbenike poslušali že večkrat, ko so korakali skozi mesto, so se prav zaradi tega vsi veselili koncerta, ki je obetal vsem izreden glasbeni užitek. Že okrog trideset na peto so bila vsa pota v Zvezdi polna sprehajajočega se občinstva, ki se je zgrinjalo zlasti v sredi Zvezde, kjer so italijanski vojaki že pripravljali in postavljali stojala za note. Nekaj pred peto je skozi Selenburgovo ulico prikoralala godba armadnega zbora ob zvokih strunne koračnice in zavila proti Zvezdi. Za godbo se je vila dolga in gosta procesija poslušalcev, ki so vsi hoteli, da ne zamude koncerta. Ko so utihnili zadnji zvoki koračnice, so se godbeniki postavili ob stojala v sredi Zvezde in točno ob 5. je godba začela koncert s koračnico drugega pešpolka RE. Več tisoč ljudi se je zgrnilo okrog godbenikov in z velikim zanimanjem poslušalo pisani spored, v katerem so zaigrali godbeniki simfonijo iz Rossinijeve opere »Seviljski brivci«, nato delirij iz Donizettijeve opere »Lucija Lamermoor«, dalje dva Brahmovega madžarska plesa in končno udarno mornariško koračnico. Poslušalci so izvajanje koncertnih točk, ki je bilo vzorno, prav zadovoljno in živahno spremljali in so po vsaki točki nagradili izvajalce z dolgotrajnim ploskanjem. Vsi mnogoštevilni poslušalci so ob zaključku koncerta z zanimanjem ogledovali odhod godbenikov in se radovedni spraševali, če bo tudi prihodnje nedeljo prirejen koncert.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16. 18. in 20. uri!

Največji alpski film vseh časov!

Boj za Himalaje

Nanga Parbat. — Ekspedicijski leti 1937

Film je opremljen s hrvaškimi napisli

Kino Union, telefon 22-21

Prekrasno glasbeno veledelo

Večne melodije (Melodie eterne)

Gino Cervi, Wolfgang Amadeo Mozart, Conchita Montenegro, Aloisia W. Lange

Kino Matica, telefon 22-41

Premiera fantastičnega filma

Frankensteinov sin

Boris Karlov, Bela Lugosi. — Danes

poslednjič. — Kino Sloga, telefon 27-30

1 Na 30. dan smrti ministra dr. Franca Kuševca, velikega pobornika mira, bo v torek, 6. maja, ob 7. zjutraj v frančiškanski cerkvi slovesna sv. maša zadržnica z Libero. Vsi prijatelji in častilci velikega pokojnika vabljeni.

1 Dosti moke v Ljubljani. Že v nedeljo smo poročali o velikem veselju Ljubljančanov, ki je prevzelo vse mesto, ko so zvedeli, da je Kr. Civilni Komisar poskrbel Ljubljani velike množine lepe moke. Danes pa lahko že poročamo, da je vseh 1100 stotov bele enote moke že v mestnih skladiščih, a pekem je mestni preskrbovalni urad že razdelil 170 stotov moke, 30 stotov je pa dobilo Združenje gostinskih podjetnikov. Tudi s kruhom, ki ga ljubljanski peki prodajajo celo brez kart, je prebivalstvo nad vse zadovoljno, saj že dolgo časa ni jedlo tako dobrega in okusnega kruha. Mogočni italijanski imperij je svoji najmlajši hčerki — provinci Ljubljani — res prišel naproti kakor prava mati — z velikim kosom belega kruha!

1 Vse gospodinjice in sploh vse družinske poglavarje opozarja mestni preskrbovalni urad, naj zaradi natančne evidence potrošnikov takoj naznanijo vse spremembe, ki so nastale v njihovih družinah od 1. januarja letos, torej od dneva odaje vprašalnih pol za dobivanje moke ali kruha, če teh sprememb še niso prijavili. Posebno je treba naznaniti vse izselitve posameznih članov družine, prav tako tudi vse umrle in tudi vse, ki so odpotovali, skratka: vse družinske člane in podnajemnike, ki niso več v Ljubljani. Vprašalna polja sleherne družine mora natanko ustrezati dejanskemu stanju v družini glede vseh podatkov, t. j. v vprašalni polji morajo biti pravilna krstna imena, rojstne letnice itd. Poglavar družine mora odjaviti tudi začasno odsotne osebe, če njihova odsotnost traja nad 14 dni. Odslej bodo morali družinske poglavarje naznanjati vse spremembe najpozneje 3 dni po spremembi. Opominjamo prebivalstvo, da so odjave obvezne. Kdor bi opustil odjavo družinskega člana, sorodnika, podnajemnika, gospodinjske pomočnice itd., bo strogo kaznovan. Odjave sprejema mestni preskrbovalni urad v II. nadstr. Mestnega doma med dopoldanskimi uradnimi urami.

1 Med posebno zabavne Shakespeareove igre šteje »Komedijo zmešnjav«, katere letošnja prva uprizoritev bo jutri, v torek, 6. maja, za red Premierski. Glavne moške vloge bodo igrali: Levar, Kraj, Jerman, Sever in Mlačinski. Glavne ženske vloge pa: Mileva Bolhar-Ukmarjeva, Mira Danilova, Levarjeva in Gabrijelečičeva. Nadalje bodo sodelovali: Drenovec, Bratina, Lipah, Gregorin, Peček, Potokar in Presetnik. Delo je zrežiral prof. Šest.

— Vojaki, ki so služili v Zemunu pri 103. eskadri 6. zrakoplovni polk in kaj vedo v Francetu Križu, se naproša, da to sporoče Amaliji Križaj, Ljubljana, Mestni trg št. 13-II. Stroške povrnem.

— Naprošajo se gg. cand. med. v Zagrebu, če je komu znano o Starcu Francetu, cand. med. v Zagrebu. Sporočiti na Sušnik Ana, Kralja Petra trg, soba 144, Ljubljana (sodnija).

— Na občinskem uradu v Rakitni se nahajati dve kolesi (bicikla). Prvo, ki je črne barve, ima tovarniško št. 333.540 ter je brez evidenčne tablice. Znamke je »Phänonen«. — Drugo je modre barve, francoski sistem ter ima št. tablice 121.748. Lastniki dobe kolesi na občini Rakitni; izkažejo se naj s prometno knjižico.

— Poisvedba. Naprošam vsakogar, kateri je bil po 15. aprilu v Sarajevu med ujetniki, če je komu kaj znano, kje se sedaj nahaja red. Anton Grobelnik, ki je bil dodeljen v Slav. Brod-varoš (23/4-Brod). Javi se naj pismeno ali ustmeno na naslov: Stanislava Grobelnik, Ljubljana, Drenikova ul. 29. Stroški se povrnejo.

— Prosim vse, ki kaj vedo o redovcu Janezu Japelju z Drenovega griča. Bil je še na Veliko noč v Čačku, aerodrom, naj sporoče proti povračilu stroškov na naslov: Ana Japelj, Drenov grič 51, p. Vrhnika.

— Salamun Frane, rez. art. podnarednik-djak, je odpotoval 1. IV. v Varaždin 7/8. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči proti povračilu stroškov na naslov: Trtnik L., Ljubljana-Moste, Malejeva 3.

LJUBLJANA

ske vloge pa: Mileva Bolhar-Ukmarjeva, Mira Danilova, Levarjeva in Gabrijelečičeva. Nadalje bodo sodelovali: Drenovec, Bratina, Lipah, Gregorin, Peček, Potokar in Presetnik. Delo je zrežiral prof. Šest.

1 Red Sreda bo imel v sredo v Drami predstavo zalonske veselice »Trideset sekund ljubca«, ki je dubovito in humorno delo italijanskega pisatelja Benedettija. V tej veseligrji je prikazal na satiričen način, kako klone rodbinska morala v zvezi z denarnim vprašanjem.

1 Zaradi indispozicije gosp. Francja je operno ravateljstvo prisiljeno nekoliko spremeniti repertoar našt in bodo abonenti reda Torex dobili za svoj red Puccinjevo opero »Madame Butterfly« z go. Zlato Gjunjenčevco v naslovni partiji.

1 Violinist Uroš Prevorsek bo nastopil na prihodnjem koncertu Glasbene Matice ter igral naslednja dela: Beethoven: Kreutzerjeva sonata, Paganini: Koncert v d-duru. Škerjanc: Intermezzo romantique, Samo Hubad: Vizija, Prevorsek: Španski ples. Na klavirju bo spremljal skladatelj L. M. Škerjanc. Koncert bo v petek, 9. t. m., ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

1 Maksimalne cene za zelenjavo na ljubljanskem živilskem trgu je danes spet določil mestni tržni urad na sestanku prodajalcev zelenjave na debelo in na drobno ter zastopnic ljubljanskih konzumentov, ki so jih predstavljale zastopnice Slovenskega krščanskega ženskega društva in Zveze gospodinj. Za ta teden so bile soglasno določene naslednje najvišje cene: berivka brez pecljev do 20 din kg, zeleni radič do 16 din, rdeči radič do 6 din, špinata s stebelci do 8 din, špinata brez stebelcev do 10 din, regrat do 6 din, krompir do 250 din, uvožena solata do 22 din, grah do 17 din. Kdor bi zelenjavo prodajal dražje, bo obdržal vse posledice strogo prepovedanega draženja, prav tako pa opozarjamo tudi gospodinjice, naj same ne draže zelenjave z višjimi ponudbami. Maksimalne cene pomenijo torej le mejo, ki jo nikdo ne sme prekoračiti, pač pa seveda lahko prodaja po nižjih cenah in tudi mora, če blago ni prvovrstno. Cene veljajo do prihodnjega ponedeljka.

1 Moški, ki je v soboto, dne 3. t. m., zvečer v kavarni Union vzel moški in ženski dežnik obenem (ženski dežnik je bil obešen na moškem), naj blagovoli obo vrniti istotam. Sicer sledi prijava na policijo!

1 V prodajalnah mestne občine so v ponedeljek prodali le okrog 220 kg masti in za 400 din fižola. Krompirja, jesprenja in kaše niso prodajali. Tudi mast je bila zelo hitro razprodana in so mnogi odšli po nepotrebnem v skrbih, ker so mislili, da občina masti ne bo več prodajala. V resnici pa bo občina v nekaj dneh zopet začela prodajati mast na krušne makaznice. V torek in sredo masti najbrž še ne bodo prodajali, pač pa bo v torek naprodaj zopet krompir v zadostnih količinah.

1 Cene po izložbah. Že poprej pred zadevno uradno odredbo so mnoge trgovine s čevlji, usnjem, manufakturnim blagom itd. označile cene v izložbah v ital. lirah in dinarjih, kar je bilo pač v dobro orijentacijo kupujočega občinstva in italijanskega vojaštva. Na nekaterih trgovinah in gostilnah so bili že včeraj napravljeni dvojezični napis, italijanski poleg prejšnjega slovenskega.

Gledališče

Drama. Začetek ob 19. uri: Torek, 6. maja: »Komedija zmešnjav«. Red Premierski. — Sreda, 7. maja: »Trideset sekund ljubca«. Red Sreda.

Opera. Začetek ob 19. uri: Torek, 6. maja: »Madame Butterfly«. Red Torex. Gostovanje sopranistke Zlate Gjunjenčeve.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Poisvedovanja

V nedeljo, 4. t. m. se je izgubila od sv. Jakoba do magistrata zlata zapestna ura. Ker je drag spomin, prosim najditelja, da jo odda proti nagradi v upravi »Slovenca«.

Dotični, ki je vzel v soboto dopoldne v sobi za prijave pri Dravski hranilnici v Knaljevi ulici moški dežnik, se prosim, da ga takoj oda v isti sobi enemu izmed gg. uradnikov. Dežnik je vzel moški visoke postave in je bil obut v visoke čevlje.

Bel plašč iz balonske svile je bil ukraden v II. nadstropju gimnazije na Poljanak. Oseba, ki ga je vzela, je znana, in jo pozivamo, naj plašč prinese nazaj, kjer ga je vzela, sicer si naj sama sebi pripiše posledice.

Ženska iznajdljivost

Neka kalifornijska zdravnica se je morala včasih voziti z avtomobilom v zelo oddaljene kraje k bolnikom. Večkrat je doživela na teh potovanjih kako neprijetnost. Zadeva je bila včasih tako mučna, da je že mislila opustiti daljše vožnje. Bolniki, ki bi ostali brez potrebne pomoči, so se ji smilili, in to jo je sililo k razmišljanju, kaj naj ukrene. V glavo ji je padla tale posrečena domislica. Iz voska je dala narediti možko figuro. Figura je predstavljala velikega gospoda atletske rasti. Tega »gospoda« je potem oblekla in ga posadila na sedež poleg sebe v avtomobilu. Odslej je imela mir. Nihče ni več na cesti napadel ali jo sicer nadlegoval.

Kar je človeškega v Cerkvi

S pogledom na današnje svetovno dogajanje se človek kaj lahko spomni, ali je krščanstvo oslabilo spričo nalog sedanjih časov. Isto vprašanje so v starem veku že Rimljani zastavili sv. Avguštinu, ko je tonila rimska država, ki je bila pravkar pokristjanjena, v vihrav preseljevanja narodov in se je dozdevalo, da je konec mogočnega rimskega cesarstva. Sv. Avguštin je odgovoril na tisto vprašanje tako, da je pojasnil, kaj je država in kaj je krščanstvo in je povedal, da je rimska država že več stoletij propadala. Povedal je, da krščanstvo ni poklicano, da bi rešilo pozemsko kraljestvo, marveč je zato na svetu, da odreši ljudi. Če nimajo Rimljani sami toliko moči, da bi se rešili, jih tudi krščanstvo ne bo rešilo in ne bo obnovilo njih krvi. — Tudi v Jezusovih časih so Judje zahtevali, da naj zavlada Kristus kot vladar tega sveta in da je bil krščanstvo njim v pohujšanje, ker tega ni storil. Odrešenik ni prišel na svet kot pozemski junak, marveč kot človek. Za krščansko vero je ta človečnost Zveličarja bistveno spojena z njegovim delom za odrešenje. Zato vidimo isto človečnost tudi v Cerkvi in njeni zgodovini, ko ni bila Cerkve nikoli brez trpljenja. Ker pa tudi Kristjani ne pomislijo vedno na to Jezusovo človečnost, zanemarijo razne pojave in menije, da so bistveni deli Cerkve, pa se v resnici spreminjajo ko vse, kar je človeško. Treba je le, da se zamislimo v srednjeveškega človeka. Če bi bil temu človeku kdo dejal, da bo prišel nekoč čas, ko se ne bo noben cesar dal v Rimu od papeža kronati za vladarja; da bodo taki časi, ko bo država razdeljena na toliko in toliko narodnostnih držav in da bodo po nekaterih deželah celo iztrebili krščanstvo in oznanili, da je opij za ljudstvo, bi tega srednjeveški človek sploh ne razumel, ker se mu je zdel ves tedanji svetovni red bistveno spojen s krščanstvom, čeprav je bilo vse to le posledica zgodovinskega razvoja, ne pa bistveno za krščanstvo.

V svoji človeški podobnosti se veže Cerkve z mnogimi socialnimi in kulturnimi silami. Te se z zgodovino spreminjajo, saj ni nikomur obljubljeno, da s krstom izgubi tudi človeške lastnosti. Kakor je hotel postati Kristus resnični človek, tako tudi Cerkvi ne more biti tuje vse to, kar je človeško. Tuj bi ji naj bil le greh, kakor tudi Kristus ni mogel grešiti, saj je bil Bog-Človek. To pa kristjani kot ljudje niso in tako tudi ljudje niso bili v vseh teh letih cerkvene zgodovine brez greha. Bili so celo taki ljudje v Cerkvi, ki so po svoji osebnosti in svojih dejanjih prav za prav obtoženi svojih časov, ko je bila ljudem moč kake duhovne službe tako zapeljiva, da je niso prepuščali tistim, ki bi jo bili zaradi svoje svetosti zaslužili. Kdo bi bil mogel tedaj ovirati te ljudi, da bi ne zlorabljali Cerkve, ki je tudi v takih časih živela dalje v svetnikih in spokornikih, medtem ko se je za marsikake papeže in škofo izemila pozemska oblast v neskončno zlo! Evangelij pač obljublja, da bo Cerkve večna, ne obljublja pa, da jo bodo vedno vodili izvoljeni, vredni ljudje. To zavisi le od kristjanov samih, to se pravi, od ljudi, ki tvorijo v posrednih dobah Cerkve in ki živijo zares kot kristjani in ki se zavedajo, odkod naj črpajo svoje moči.

Italijanščina po radiu

Vse naročnike in poslušalce radia opozarjamo, da bo E. I. A. R. Radio Ljubljana začel v torek, 6. maja, s tečajem italijanščine za začetnike. Ta tečaj smo že večkrat napovedali in so ga vsi naročniki in poslušalci radia že težko pričakovali. Tečaj bo vodil priznani strokovnjak, vseuč. docent profesor dr. Stanko Leben. Kakor je naš list svojim naročnikom že obljubil, bomo prinašali k vsaki lekciji, ki jo bo prinašala ljubljanska radijska postaja, tiskano navodilo in izvleček. Prva ura tečaja bo v torek ob 7 zvečer. Tečaj bo trajal približno pol ure. Naslednja ura bo v četrtek, nato pa v soboto, tako da bo E. I. A. R. radio Ljubljana imel tečaj v italijanščini trikrat na teden.

Spodaj prinašamo navodilo in izvleček za prvo uro tečaja.

Prva lekcija — Lezione prima.

Il vento è freddo. — Ecco una bella mela. — Questo pane nero non è più fresco. — Sei sempre allegro e contento. — È un osso duro. — La minestra è ancora calda. — Questa pera è molto saporida. — Dov'è il fratello? È in casa. — Dove sono le sorelle? Sono in teatro. — Com'è il latte? È bianco. — Come sono le sedie? Sono comode. — Buona sera, caro amico. — Dov'è il cappello? Ecco il cappello. — Come sono le finestre? Sono aperte. — Siamo d'accordo. Sono buone queste sigarette? Sono ottime. — È astuto come una volpe. — Sei rosso come un gambero. — Sono solo come un cane. — Non sono mai contento. — Ora è allegro ora è triste. — È un vero inferno! — È breve o lunga questa lezione? È piuttosto lunga. — Questa è bella! — Dov'è la fermata? Ecco la fermata. — L'arrogato è buono. — Buona notte, cara mamma. — Ora basta.

Il verbo ausiliare

Infinito: essere.

Terminazioni.

Singolare	Plurale
vento	venti
casa	case
cane	cani
notte	notti

Presente indicativo.

Singolare	Plurale
io sono	noi siamo
tu sei	voi siete
egli, ella	essi, esse sono
esso, essa	

io non sono; sono io?

Vaje — Esercizi.

1. Mettere al plurale i seguenti nomi: tetto, onda, treno, prete, tela, dente, difetto, mantello, ombrello, dottore, latteria, fiore, bambino, bandiera, fiume, cavallo.

2. Coniugare in tutte le persone del presente indicativo le seguenti frasi: essere in ritardo; non essere mai malato; essere a tavola; essere a letto.

Gost: »V vašo gostilno bi moral priti vsaj pred enim tednom.«

Gostilničar: »Najlepša hvala za vaše iskavo priznanje.«

Gost: »Da, takrat je bila ta riba še verjetno sveža.«

KULTURNI OBZORNIK

Pomisleki o lepi knjigi v italijanskih listih

V današnji dobi, dobi v snovnost zakopane civilizacije, je dosti bolj kot kdaj prej potrebno dvigniti se k vrednotam duhovne kulture. To misel je poudaril pred kratkim tudi neznani članek v vodilnem dnevniku »Popolo d'Italia«, ko z veseljem pozdravlja zamisel florentinskega združenja pisateljev, naj bi se ljubitelji knjige tedensko enkrat zbirali na književne pomenke. Ondi naj bi preresetavali nove izdaje in dajali pobude za nadaljnj. Namen teh sestankov je tudi iskanje adekvatnih književnih izdaj za italijansko ljudsko miselnost.

Zamisel je sicer že stara, ker je pesnik Lucio d'Ambra že pred dvajsetimi leti zbiral v Rimu knjigoljube pri tako zvanih »Stanze del libro«. Rimski sestanki so imeli isti cilj kot sedanji florentinski. Vendar je širjenje zanimanja in ljubezni za knjigo po splošnem mnenju italijanskih kulturnih krogov danes še bolj pereče.

Ugotavljajo, da vlada med širokimi ljudskimi plastmi neko aprioristično nezaupanje o vrednosti novih del in pisateljev. Druga hiba je pa ta, da knjiga ne prodre daleč tudi zavoljo tehničnih plet. Takozvane ljudske izdaje so le povprečne kvalitete in nikakor ne zmorejo zbuditi ljubezni do leke knjige. Dela večje vrednosti se pa tiskajo v Italiji v razmeroma majhnih nakladah. Dva tisoč izvodov je pri velikih založbah že dovolj.

Knjige, namenjene za množico, se razpečavajo ob sejmih na stojnicah. Ta način ni nemara tudi slovenski knjigi odprl vrata še malce bolj na stežaj. Ne bi pa smeli posnemati načina tiskanja na najslabšem papirju in pa tudi izbor bi moral biti bolj umetniški. Ob tej napaki se bodo tudi v »stanzah del libro« pomenili.

Knjige tudi bibliofilskih založb v Italiji ne manjka, a te so za srednje sloje, in ti bi najbolj radi segali po knjigi, skoraj nedosežne. »Nezaupanje« do knjige izvira torej iz slabe kvalitete množestvenih izdaj in iz dragih eksemplarjev kvalitativnih izdaj, ki vrhu vsega tega imajo še preveliko reklame. Založbe se od svoje strani pa plašijo žrtve, da bi dobra dela dala po nizki ceni.

No, vrhu tega vsega ne smemo pozabiti tudi na naše čase, ki niso preveč naklonjeni duhovnim tvorcem. Podpovprečnosti, in teh je na svetu nad polovico, govorijo le še o ceni živila, o izkaznicah, ne pa o bistvu lepe knjige, kamoli da bi se zanjo navdušili ali kaj žrtvovali.

Vladni krogi v Rimu sami večkrat poudarjajo, da je danes treba poudarjati prav tako kot premoč italijanskega orožja tudi premoč italijanske kulture, sicer čemu žrtve prvega. Duhovno višino je pa treba vzgojiti. Tu je duševni delavec in knjiga prav tako potreben kot general in kanon. Pod predsedstvom prosvetnega ministra Pavolinija se je zato že večkrat zbrala k posvetu posebna komisija »per bonifica libraria«. Ta svet izdaja ukrepe, kako naj se italijanska knjiga očisti peg, da bo res italijanska in da bo iz nje odseval izraz pristnega italijanskega duha. Posebno kritični so pri prevodih iz tujih jezikov. Da so prevodi iz angleščine več ali manj ukinitelj, ni važno, važno pa je geslo: več izvirnih del, čeprav nekoliko slabših, kot pa zgolj prevodi. Vlade pobude v tem smislu bodo nemara blagodejne.

Vprašani imajo tudi ti »pomenkovalci« o knjigi dolgo vrsto, marsikatero bi bilo vredno razmisleka tudi za ljubitelje slovenske knjige.

Erjavc Fran: Pouk kmetijstva v ljudski šoli. Izdala Kmetijska zbornica v Ljubljani, 1941, str. 48, cena 8 din. — Slovenci smo vsi povojno dobo vse preveč brezbrizno in lahkomišelnost gledali na visoko kmetijsko pasivnost Slovenije, kar se nam že in se nam bo še bolj otepal. Bili smo tako brezbrizni, da spada danes Slovenija med kmetijsko najbolj zaostale dežele v Evropi. Zato je bila med nekaterimi dobrih določbami našega dosedanjega ljudskošolskega zakona gotovo najnujnejša ta, da se uvede pouk kmetijstva kot poseben predmet tudi v šole. Zal je pa naše šolstvo posvečalo temu predmetu vse preveliko pažnje, med nekaterimi šolniki je bilo pa opaziti celo odpor proti temu pouku. V pričujočem delu razpravlja šol. nadzornik Fran Erjavc podrobno o tem vprašanju in priporočalno dokazuje, da je pouk kmetijstva v šoli več kot umesten iz iz pedagoških razlogov, iz narodnogospodarskih pa neobhodno potreben. To nam glasno kažejo tudi prezanjimi grafičoni, s katerih vidimo našo veliko kmetijsko zaostalost. Navaja tudi primeren učni načrt zanj. Po delcu, ki je do sedaj edino te vrste na našem književnem trgu, bo moral poseči vsak šolnik, zanimalo bo pa tudi vse druge, ki se v kakršnikoli obliki bavijo z našim kmečkim vprašanjem, zato ga vsem toplo priporočamo.

Hindujci in govedo

Hindujci časte govedo. Po določilih hindujske vere se goveda ne sme nihče dotakniti in ga seveda še manj poškodovati. Verska določila o svetosti in nedotakljivosti goveda Hindujci strogo izvajajo. Noben Hindu ne samo da nikdar ne bo jedel govejega mesa, marveč se goveda sploh ne bo dotaknil. Če pride kaka goveja žival na njivo ali vrt in dela škodo, bo to Hinduja sicer bolelo, toda živali ne bo nikdar preganjal, temveč bo mirno čakal, da sama odide.

Tu spoštovanje goveda gre tako daleč, da Hindujci, ki so v službah po hotelih, niti nočejo pomivati krožnikov, na katerih je bilo gostom postreženo z govejim mesom ali z govejo juho. Hindujce rajši zubi službo, kakor da bi se onečistili s takim dejanjem. Gospodarji si ne morejo pomagati drugače, kakor da najamejo za take posle drugo služinčad, katero pa vsi Hindujci zavoljo takega dela globoko prezirajo.

Develstotisoč let dolga pot

Znano je, da je oddaljenost večine zvezd od naše zemlje tako velika, da je ne moremo meriti z našimi dolžinskimi merili, temveč s svetlobnimi leti. Svetloba se širi s hitrostjo 300.000 km na sekundo. Najmanjša enota za merjenje oddaljenosti raznih nebesnih teles je ena svetlobna sekunda, ali v naših dolžinskih merah povedano 300.000 km. Če pomnožimo to število s 60, dobimo eno svetlobno minuto, nadalje svetlobno uro, mesec, leto itd. Ena svetlobno leto je dolžinska mera za pot, ki jo naredi svetloba v enem letu, katere se, kakor že rečeno, širi s hitrostjo 300.000 km na sekundo. Če bi hoteli vedeti, koliko kilometrov je dolgo eno svetlobno leto, bi morali najprej zračunati, koliko sekund ima leto, nato pa dobljeno število pomnožiti s 300.000. To lahko zračunamo, pravilno pa si te neizmerno dolžine sploh predstaviti ne moremo.

Če listamo po knjigah, ki se pečajo z zvezdoslovjem, bomo kmalu videli, da je takih zvezd, ki bi bile oddaljene od nas samo eno svetlobno leto, zelo malo. Pravijo, da je najoddaljenejša nebesno telo, ki ga lahko še vidimo s prostim očesom, zvezdna meglica v ozvezdju Andromede. Ta meglica ni nič drugega, kakor velikansko vse-

F. S. Finžgar

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

167.

169.

168.

170.

167.

Temna noč je zakrila mesto in morje. Iztok gre na vrt ob drobnem svizlu. Vse misli utonijo v eni samo neizmerni želji: »Irena, Irena! Kje se mudiš?»

168.

Medtem pa se je pripravljala despojna Teodora in si govorila: »Iztok se bo to noč naslajal z menoj in pozabi Ireno!»

169.

Leži temna noč in Iztok nestrpno pričakuje Irene. Tedaj pripluje mimo ladjica in iz nje stopi postava v črni kapuci in z različnim na obrazu. (Ni to Irena, temveč despojna Teodora, bivša pocestnica in cirkuška igralca, sedaj cesarica.)

170.

Iztok razpne roke, misleč, da se mu bliža Irena: »Irena! Irena! prišla si!»

Ona: »Psi! Iztok, govoriva o blagovesti povedi me v senco, da govoriva o blagovesti!»

Gospodarstvo

Izvoz iz zasedenih ozemelj v Italijo

»Uradni list« v Rimu objavlja odlok št. 290 z datumom 30. aprila, ki ureja carinska vprašanja za promet blaga med Italijo in zasedenimi ozemljem.

Odlok se glasi:

Čl. 1. Blago, pridelano na zasedenem ozemlju in ostalega izvora, ki se je nahajalo ob dnevu zasedbe na tem ozemlju, se smatra za nacionalizirano z zasedbo in ga je dovoljeno izvažati na italijansko carinsko ozemlje, ne da bi bilo treba zanj plačati kakršnekoli carinske in druge davke. Izjema pa velja za monopolne predmete in za predmete, ki so podvrženi internim fabričarskim konzumnim davkom in drugim uvoznim davkom, za katere velja še nadalje uporaba zakonov in naredb, veljavnih v Italiji.

Čl. 2. Blago, pridelano na zasedenem ozemlju in tuje blago, nacionalizirano z zasedbo, za katero so bile plačane manjše davke kot one, ki veljajo v Italiji, je podvrženo plačilu razlike pri uvozu v Italijo, ki je seveda dovoljen.

Čl. 3. Blago, ki izhaja iz italijanskega carinskega ozemlja in se izvažna na zasedeno ozemlje, se smatra za izvzeto od davkov in drugih davkov, ki so določene in veljavne v Italiji. Za to blago ni mogoče dobiti vrnitve davkov, ker ostanejo še nadalje v veljavi določila glede notranjih davkov.

Čl. 4. Ta odlok stopi v veljavo en dan po objavi v »Uradnem listu« v Rimu. (Odlok je bil objavljen dne 3. maja v Rimu in je torej stopil v veljavo dne 4. maja.)

Plačevanje uvoznih in izvoznih davkov

V »Uradnem listu« v Rimu je objavljen dekret Duceja z dne 29. aprila 1941-XIX, ki vsebuje določila o carinah na ozemlju bivše kraljevine Jugoslavije, zasedenem po italijanski vojski.

Čl. 1. Na zasedenem ozemlju ostane v veljavi poraba carinskih tarif in ostalih zakonov ter carinskih naredb, ki so veljale na prejšnjem jugoslovanskem ozemlju. Tudi ostanejo v veljavi vsi predpisi glede monopolov, notranjih fabričarskih davkov, glede prodaje in konzuma za uvoženo in izvoženo blago.

Čl. 2. Blago, uvoženo iz neitalijanskega ozemlja, je podvrženo pri uvozu na zasedeno ozemlje plačilu uvoznih davkov po prejšnjem členu. Isti postopek velja za blago, ki pride iz carinskih skladišč, prostih pristanišč ter prostih con Kraljevine Italije, če ni znan njegov izvor ali ima pravico do povrnitve davkov ali služijo začasnemu uvozu ali zopetnemu izvozu.

Čl. 3. Blago, namenjeno izvozu na neitalijansko ozemlje odtodno tudi izven prostih pristanišč Trsta in Reke, je podvrženo pri izvozu v zasedeno ozemlje plačilu izvoznih davkov po čl. 1, vpoštevajoč odredbe čl. 3 uredb od 24. aprila (ta člen dovoljuje izvoz samo s predhodnim pooblastilom Kr. Civilnega Komisarja).

Čl. 4. Blago italijanskega izvora (ne pa nacionalizirano v Italiji) je pripuščeno k uvozu na zasedeno ozemlje, ne da bi bilo treba plačati uvozne davke po bivših jugoslov. zakonih. Isto blago, ki je bilo že podvrženo na italijanskem ozemlju plačilu monopolnih davkov ali notranjih fabričarskih taks ali trošarin po kvotah, ki so nižje, kot so določene v čl. 1, je dopuščeno k uvozu na zasedeno ozemlje s tem, da se plača razlika.

Čl. 5. Blago, namenjeno Italiji ter prostim conam v Kvarneru in Zadru, je pripuščeno ob izhodu z zasedenega ozemlja plačilu davkov po čl. 1. Pri tem blagu je dovoljena povrnitev morebiti plačanih davkov za surovine, ki so bile porabljene za njih izdelavo.

Čl. 6. Civilni komisarji morejo v sporazumu z vojaškimi in carinskimi oblastmi s svojimi navedbami na osnovi izjeme od krajevno veljavnih odredb urejati mali krajevni promet z nezasedenimi pokrajinami bivše Jugoslavije, ki meje na

mirje za sebe, sestojajoče se iz nešteti zvezd. — Svetlobni žarek od Andromede do nas potrebuje okoli 900.000 let. Kaj se to pravi? Svetloba, ki je odšla iz Andromede pred 900.000 leti, je šele sedaj prispela — ko je v vsaki sekundi prehitela 300.000 km — do naše zemlje. Z drugimi besedami: ozvezdje Andromede mi sedaj vidimo v takšnem stanju, kakršno je bilo v resnici pred 900.000 leti

one kraje, katere je zasedla italijanska vojska, v skupnem radiu 15 km od okupacijske črte.

Čl. 7. Dajatelva ureditev mesta Reke je v celoti razširjena tudi na mesto Sušak. (Slede še podrobna določila.)

Čl. 8. Ponovno so uveljavljene odredbe glede prostih con po Kvarneru in v Zadru, in sicer one, ki so veljale pred začetkom sovražnosti.

Čl. 9. Kr. Civilni Komisarji so pooblašteni, kadar gre za uporabo tega razglasa zlasti glede zopetne obnove carinske službe, izdajati potrebne ukrepe. V ta namen se lahko porabi tudi carinsko osebje bivše Kraljevine Jugoslavije, ki se lahko pokliče nazaj in nastavi v službo. V vsakem primeru in pri vsakem uradu bodo tudi delegati Kr. Italijanske carine, ki bodo kontrolirali in skrbeli za interes italijanske uprave. Carinski uradi bodo delali in bodo plačani iz računa Vrhovnega Poveljstva. Varnostna služba in pregled sta zaupani Kr. Italijanski Finančni Straži. V mejah službe in v mejah njih pooblastil je poverjeno tudi tem organom zasledovanje in kaznovanje prestopkov te narabe.

Čl. 10. Pričujoča naredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenem listu« v Rimu (dne 3. maja)

Diplomatski protest zaradi slike

Pred nedavnimi je bila v severnoameriški državi Texas, in sicer v mestu Dalas večja razstava umetniških slik. Zastopani so bili slikarji različnih držav. Na tej razstavi je bila razobešena tudi neka slika s sledečim prizorom: velik praznik mehiških Aztekov je. Zbranega je mnogo ljudstva. V ospredju je naslikan žrtvenik, pri njem pa stoji azteški svečenik in žrtvuje bogovom mlado dekle. Amerikanci so seveda takoj mislili, da so Mehikanci v prejšnjih časih bogovom redno žrtvovali dekleta. Tako so pisali tudi nekateri ameriški časopisi, ki so prišli tudi Mehikancem v roke. Ko je mehiška vlada to zvedela, je takoj sestavila oster protest, ga poslala v Texas ter v Washington in je zahtevala takojšnjo odstranitev dotične slike. Kajti — tako je napisano v protestu — Mehikanci, oziroma Azteki niso nikdar ubijali nedolžnih deklic, da bi jih žrtvovali bogovom, temveč so le v časih največjih stisk žrtvovali vojne ujetnike. To pa da se je dogajalo tudi pri drugih narodih in zato nihče ne more Mehikancem ničesar očitati za 1000 do 2000 let nazaj.

Italijanščina brez učitelja

3.

Preostajajo nam samostalniki, ki se v množini sploh ne spreminjajo. Le-ti so vsakemu začetniku najbolj všeč. Vam tudi brez dvoma. Takoj za njimi pa pride skupina samostalnikov, ki je bolj sitna: samostalniki z nepravilno množino. Ne bojte se jih. Malo več truda — in naučili se jih boste.

a) V množini se ne spreminjajo enozložni samostalniki: il re — i re, potem samostalniki, ki imajo naglas na zadnjem zlogu: la città (mesto) — le città, nato samostalniki na -i, -ie: l'ecclisia (mrk) — le ecclisie, la specie (vrsta) — le specie, in naposled redki samostalniki, ki se končujejo na soglasnik: il lapis — i lapis.

b) Nepravilno množino imajo neki samostalniki, ki Vam jih v naslednjem kar naštejemo:

Dio (ldio, Bog) — i dei (bogovi)
l'uomo (mož, človek) — gli uomini
la moglie (žena) — le mogli
l'uovo — le uova (jajce)
il bus (vol) — i buoi
il frutto (sad) — le frutta (sadje)

il paio (par) — le paia
il dito (prst) — le dita (prsti skupaj), poleg
i diti (posamezni prsti)

il muro — le mura (obzidje, zidovje), poleg
i muri (zidovi)

l'arma (orožje) — le armi.

Nekaj drugih samostalnikov te vrste boste spoznali se pozneje.

Razveselili Vas bom z zagotovilom, da je poglavje o množini samostalnikov za nas zaenkrat opravljeno. Spisite si zdaj v beležnico še tiste nove pridelnike in samostalnike, ki sem jih spet navedel, in jim dodajte naslednje besede:

questo, -a (kuesto, -a) — ta
celebre (čelebre) — slaven
aperto, -a (apérito, -a) — odprt
poco mn. pochi, -e — malo mn. maloste-

vilni, -e
contento, -a (kontento, -a) — zadovoljen
il mercante — trgovec

non — ne (nikalnica)
il vicino (vičino) — sosed

troppo (troppo) — preveč, pre-

l'esempio m. (lezempio) — vzgled

per chi (per ki) — za koga?

pieno, -a (piěno, -a) — poln

grasso, -a (grasso, -a) — debel

il bugiardo (budžardo) — lažnik

nuovo, -a (nuóvo, -a) — nov

sempre (sempre) — vedno

felice (felice) — srečen

americano, -a (amerikano, -a) — ameriški

visibile (vizibile) — viden

Zdaj si pa oglejte naslednje stavke, jih preberite in jih poskušajte — tudi pisмено — prevesti v svoj zvezek:

Gli amici sono fedeli. Queste lettere sono lunghe. Abbiamo poche sedie. Le oche sono bian-

che. Queste tavole sono larghe. Quei medici sono celebri. Le botteghe sono aperte. Pochi uomini sono contenti. Questi mercanti non sono Turchi, sono Greci. Il vicino ha due porci. I manichi sono troppo lurchi. Questi fichi non sono freschi. Quei colzoi sono vecchi. I buoni esempi sono utili. Gli zii sono ricchi.

Črnilniki so polni. Zrcala so svetla. Grški templji so stari. Kresovi (= ognji) so rdeči. Svinje so debele. Zdravniki so dobri. Ročaji so prekratki (= preveč kratki). Jezera so velika. Astrologi so lažniki (brez splošniak). Colni so novi. Tovariši so bogati. Srajce so bele. Kovčegi so preveliki (= preveč veliki). Lekarne so odprte. Kralji niso (= ne so) vedno srečni. Ameriška mesta so velika. Mrk ni (= ne je) viden. Jajca so sveža.

4.

Če ste vse te stavke prebrali, razumeli in prevedli, se Vam lahko dobro zdi. Nekaj že znate, kaj ne? Temu ali onemu pa se le vsiljuje misel, da je prav za prav presneto malo, če znaš reči samo »je« in »ima«. Res je. S samima glagoloma »biti« in »imeti« ne bomo dolgo izhajali. Če hočemo količkaj povedati, moramo poznati tudi druge glagole vsaj v sedanjem času.

Glagol nam naznanja, kaj kdo dela ali kaj se godi. Delam pa lahko jaz, dela on ali ona ali ono, delajo oni ali one itd. Govorimo zatorej o raznih osebah. Razne osebe je treba zaznamovati. Temu služijo osebni zaimeki. Preden torej kaj več govorimo o glagolu, nam je treba spoznati osebne zaimke. Ti so:

v ednini:

jaz	io (izg. jjo)
ti	tu (izg. tđ)
on	egli (izg. elji) ali
	esso (izg. esso) ali
	v pogovoru lui (izg. lui)
ona	ella (izg. ella) ali
	essa (izg. essa) ali
	lei (izg. lei)

v množini:

mi	noi (izg. noj)
vi	voi (izg. voj)
oni	essi (izg. essi) ali loro
one	esse (izg. esse)

Pri vikanju se izraža Italijan različno. Do nedavnega veljavni način vikanja z Lei (= »ona«) in glagolom v 3. osebi edine (Lei ha = slovensko: Vi imate) se je danes umaknil vikanju z Voi (= Vi) Za Slovenca, ki se italijanščine šele uči, je ta način mnogo preprostejši kakor prejšnji. Glagol stopi kakor v slovenščini v 2. osebo množine.

Opomba in popravek. — Tiskarski škrat je zagrešil v našem tečaju naslednje napake: V 4. nadaljevanju, 1. stolpcu, 37. vrstici (od zgoraj šteto) popravite la gromma v la gomma; v istem stolpcu je treba brati v opombi: V besedah ... kratko in malo okrajša v ... Manjše napake ste popravili sami! — V 5. nadaljevanju, 2. stolpcu, 4. vrsti (od spoda) šteto) popravite gignore v signore!

Z bivšo jugoslovansko vlado na Palah pri Sarajevu

Jutro je bilo megleno in puho. Kakor vsa taka jutra, ki jih ne more obsijati sonce. Ponoči je zapadel tudi sneg. Šoferji so bili zelo v skrbeh zaradi težavne in nevarne vožnje, ki so jo imeli pred sabo po znani, serpentinasti izpeljani cesti proti Sarajevu. Po cesti sem se vozil skozi te kraje prvič kljub dolgoletnemu bivanju v Beogradu. Z železnice sem pa potoval pred leti, ko je pokojni dr. Spaho na tej progi uvedel promet z motornimi »ljudim Sarajlijom«. Tedaj so potovali z nami tudi številni italijanski in nemški častniki, ki se z nami vred niso mogli načuditi divji romantiki teh krajev. Pravili so nam, da tako lepih pokrajin niso videli še nikjer na svetu. Potovanje z avtomobilom po tej tako lepi izpeljani cesti je moralo poleti nuditi še več užikov.

Gotovo se nihče izmed nas ni želel ustavljati sredi gostih smrekovih gozdov in občudovati v zgodnjo pomlad poslanih zimskih čarov. Šoferji so podili svoja vozila z največjo mogočo brzino, ki so jo mogli sploh razvijati motorji na tako težkem in nevarnem terenu. Težava je bila samo v tem, ker je bilo v koloni avtomobilov tudi nekaj vojaških kamionov, ki jih ni bilo mogoče obiti, njihovi šoferji sami se nam pa tudi niso hoteli umakniti. Takšni so pač šoferji. Vsak bi rad vozil najlepše in najmodernejšo vozilo, če pa tega nima, nagaja vsakomur, ki ima boljši avtomobil, če mu le more. Tako so nam pripovedovali sami naši vozniki. To nas ni niti malo vznemirjalo. Bili smo veseli, da smo lahko potovali. In kar je važno: udobno potovali. Tudi proti mrazu smo se bili zavarovali s steklenko krekovače, ki smo jo kupili v Užicah. Priznam moram, da nas je precej dobro grela. V takšnem razpoloženju so šoferji gonili svoje avtomobile na klance, se nato spuščali v doline, drveli naprej in se zopet in zopet dvigali na sosednje grebene. Med potjo smo naleteli na sarajevske dnevniške. Objavljen je bil tudi proglas dr. Mačka. Tudi iz Slovenije je bilo nekaj vesti, v glavnem poročila ljubljanske in zagrebške radio postaje.

Na Pale, kamor je iz Užice potovala vlada, smo prišli po celodnevni vožnji šele v mraku. Ustavili smo se pred okrajnim načelstvom, kjer je okrajni načelnik odredil sobe za ministre, njihovo uradništvo in ostale. Tudi mi smo jih dobili in smo bili veseli, da bomo zopet lahko spali. Prav nič nas ni motila in vznemirjala njegova pripomba, da se bomo do stanovanja morali voziti še 8 km. Mislili smo si: Če smo jih ta dan prevozili ne vem koliko sto, jih bomo prenesli še ovezim. Poskakali smo hitro v vozila, šoferji so jih pa veselo zapodili proti Stambuliču. Prvič v življenju sem slišal ime tega kraja, čeprav ima ten lep dom bolniški sklad prometnega osebja. Veselo razpoloženje nam je pa kmalu skalila ugotovitev, da smo 8 km že davno prevozili, Stambuliča pa le še ni bilo nikjer. Pred prvo hišo, kjer so se bdeli, smo se ustavili in jih povprašali za nadaljevanje poti. Povedali so nam, da moramo iti še dalje, nato zavoziti na hrib in se potem spustiti v dolino. Tako smo tudi naprili in se kmalu zaustavili na hribu pred gozdarjevo hišo, ker so nam svetovali, da sami zaradi slabe poti ne bomo mogli priti v dolino. Ponudili so nam za kazi-pot domaćina. Ta je bil res pravi Bosanec in je odgovarjal čisto po bosansko. Kakor koli si mu postavil vprašanje, vedno ti je dal prav. Ko se je nad njim šofer večkrat zadržal in ga nahnul, je mirno in hladnokrvno odgovoril, kakor da se ni prav nič zgodilo. Po polurnem in težavnem spuščanju vozila v kotlino, smo se vsi oddahnil pred lepim postajnim poslopjem. Postajnačelnik, Hrvat in katoličan, je bil nad vse priazen in je pozval k sebi upravnika omenjenega doma, s katerim smo odšli na prenočišče. Preden smo odšli v sobe, smo se še pogreli v kuhinji. Upravnika žena, Hrvatka iz Zagreba, je bila vsa vesela, ko se je z nami lahko pogovorila čisto po kajkavsko in domače. Obojestransko smo se pričeli tudi govoriti. Gospa nam je očrnila nekaj jajc, skuhala čaj, mi smo pa domačim postregli s kajmakom in klobasami. Upravnik nam je medtem pripravil postelje, ki so nas kmalu zazibale v sladke sen.

Dobro spočiti smo se zjutraj zopet zbrali v kuhinji. Ljubezna gospa nam je zopet postregla s čajem. Plačali smo predpisano pristojbino za prenočišče, za gospo smo pa odmerili posebno nagrado. Saj smo bili res vsi srečni, da smo naleteli na dobre ljudi. Pa smo ji morali teh nekaj dinarjev kar vsiliti, ker se jih je branila. Takšni so pač dobri, revni ljudje. Nih nimajo in ti v stiski pomagajo s tem, kar imajo. Pred postajo nas je pa čakalo precej neprijetno presenečenje. Motor večjega avtomobila se ni hotel vžgati. Šofer je skakal okoli in se na vso moč trudil, da bi ga popravil, pa ni imel vsega potrebnega orodja pri sebi. Pa ni šlo in ni šlo. Zato je kar avtoritativno odločil: Manjši avtomobil naj odpelje, on pa ostane v Stambuliču in bo popravil počasi avtomobil. Tako smo tudi naprili in smo potem vrnili v Pale plačali z naporom, ki smo ga imeli pri vožnji navkreber. Vso pot smo namreč morali po polzki, blatni in raztrzi cesti, po kateri so bile tudi vse vrpe razmetane treske, potiskati avtomobil zdaj od zadaj, zdaj zopet od desne strani proti levi, da nam vozilo ni zdrčalo v prepad. Vsi umazani in

poškropljeni od snežnega blata, ki so ga v nas metala zadnja kolesa, smo prispeli na vrh in smo si oddahnil, ko smo se lahko kot sardine stlačili v avtomobil. Mislili, da nas je s potiskanjem po brozgi hotel šofer tudi malo »kaznovati«. Na Palah pa niso bili prav nič zadovoljni z našo nezgodo in se je eden od tajnikov moral vrniti takoj nazaj in za vsako ceno spraviti avtomobil v Pale. Ker nisem imel prav nobenega opravka in je bilo prav vseeno, kje postopam, sem šel z njim tudi jaz. Odšla sva na postajo, od koder sva telefonično naročila šoferju v Stambuliču, da naj najame par volov ali pa še več, da bodo z njimi spravili avtomobil na vrh hriba. Na vlak sva čakala dobre pol ure. Pri muslimanki v postajnem bufetu sva si še privoščila dobro črno kavo, ker naju je zeblo kot psa. Medtem je pa na postajo zavozil vojaški transportni vlak. Bili so sami odprti vagoni, natovorjeni z bosanskimi konjčki. Stopila sva na prostor, ki je določen za zavirane. V njem je bilo prostora za dve srednji osebi. Ko sta naju opazila železničarja, sta nama takoj povedala, da je ta prostor določen samo za ju. Pa sva jih le pregovorila. Ostalo so pa še opravile cigarete in povrnila dobro voljo. Sprejela sva bila, da sva dobila vsaj ta prostor, ker je zunaj bil mrzel sever in nošil sneg. V sosednjem in ostalih vagonih je bila živina. Železničarja sta nama povedala, da iz Nikšića v Črni gori vračajo nazaj v Bosno konjčke, ker jih tamonjska komisija ni mogla sprejeti. Bajje niso ustrezali zahtevam. Uboga živina, ki se je potem morala v takem mrazu sestrada vracati domov! Med vožnjo do Stambuliča sva srečala še dva vojaška transporta, ki sta vozila proti Sarajevu in dalje na jug.

V Stambuliču naju je že čakal par volčkov, za katere smo pa takoj ugotovili, da težkega avtomobila ne bosta mogla potegniti na vrh. Zato smo najeli še dva para in pričeli vlečiti avtomobil naprej. Pa ni nič pomagalo. Zadnja kolesa se pri vožnji naprej niso hotela vrteti in so samo drsela dalje, pri vračanju so se pa prav dobro obračala. Tako smo se mučili skoraj eno uro. Vse zastoj. Plačali smo najete voznike, šofer je pa dejal, da mora za popravilo avtomobila dobiti orodje iz Sarajeva. Postajnačelnik naju je nato povabil še k sebi in nama je po vsej sili hotel postreči s kosilom. Pa kljub nasvetom, ki smo jih večkrat čuli od vojakov, da je treba v vojnem času jesti tedaj, kadar je kaj, spati pa, kadar kdo more, tega nista mogla. Tajniku je pa vendarle vsilili nekaj ocvrtih jajc, meni prodal konzervo sardin, brezplačno pa dal velik kos finega domačega kruha. Medtem mu je postajnačelnik iz Sarajeva telefonično sporočil, da so v mestu dali znak za nevarnost pred letalskim napadom in da ljudje beže v zaklonišča. In smo res kmalu nato visoko v zraku začuli brnenje letalskih motorjev. Priznam, s tajnikom sva se za-

Seznam tujih konj ki se nahajajo v občini Vrhnika

Bevke: Kržmanec Anton, h. št. 12: konj Fuks z belo liso na glavi, 4 leta; Kržmanec Janko, h. št. 42: črna kobila, 7 let; Smuk Janez, h. št. 73: kobila Šimla (hudobna), 16 let; Vehar Stanko, h. št. 17: Pram, črn konj, zadnja desna noga bela; Kržmanec Jakob, h. št. 28: kobila Šimla

Blatna Brezovica: Lenarčič Janez, h. št. 20: konj Pram, 12 let; Jeraj Jože, h. št. 1: konj Pram, 12 let; žig 40; Lenarčič Franc, h. št. 51: kobila Fuksa, na stegnu III, 6 let; Hladnik Anton, h. št. 9: kobila Prama, 10 let; žig 351.

Drenov grič: Bajje Franc, h. št. 13: konj Pram, 3 bele noge, rapo na desni nogi; Permoser Elizabeta, h. št. 15: konj Fuks, 7 let; žig 9.

Lesno brdo: Čepon Lovrenc, h. št. 43: konj rdeč Pram, 8 let; Kucler Franc, h. št. 40: kobila Fuksa, mala, žig 594/7.

Mala Ligojna: Kovač Franc, h. št. 22: konj Pram z liso, žig 475; Kovač Matija, h. št. 13: konj Pram, temne barve, 13 let; Kovač Jože, h. št. 17: kobila Prama, z liso in m. zvezdo; Japelj Anton, h. št. 6: Pram, rdeč, žig 306.

Vel. Ligojna: Bradeško Franc, h. št. 15: kobila Prama, noge bele, žig 476; Novak Martin, h. št. 25: rdeč konj, žig 306.

Sinja gorica: Gutnik Franc, h. št. 13: konj Fuks, žig 169; Gregorka Franc, h. št. 19: kobila Šimla, 8 let, žig 175; Demšar Anton, h. št. 4: črn Pram, z majhno zvezdo na glavi, na hrbtu rana, 7 let star.

Stara Vrhnika: Rode Jože, h. št. 27: konj Fuks, žig 31; Ogrin Martin, h. št. 56: konja Pram, 15 let; Nagode Franciška, h. št. 37: kobila Fuksa, 10 let, žig 27; Ogrin Jakob, h. št. 66: kobila Fuksa, 12 let, žig 52; Verbič Ivan, h. št. 59: konj belec.

Podlipa: Petkovšek Franc, h. št. 24: kobila Fuksa, vse noge bele; Jurca Ivan, h. št. 10: konj Fuks, 8 let; Grbec Miha, h. št. 18: Šimel, 10 let, žig 87; Mole Antonija, h. št. 42: kobila Fuksa, z liso na glavi, 7 let; Buh Jože, h. št. 1: kobila Prama, z liso na glavi, žig 179.

Verd: Levč Janez, h. št. 38: konj poni, črn,

čela malo preplašeno ozirati po sobi in siliti k vratom. Postajnačelnik se nama je pa od srca nasmejal in naju potolažil, da je v tem kraju vsak dan tako, pa še nikjer v bližini ni padla nobena bomba. Vreme je pa bilo tudi res slabo, da bi letalo sploh kaj moglo zadeti. Postajnačelnik naju je nato še z deresino vrnil na Pale. Res dober človek. Avtomobil je ostal v Stambuliču do Velike noči, ko je nastopilo zopet toplejše vreme. Tedaj se je motor brez težav vžgal in ga je šofer nato z lahkoto spravil v Pale.

Na Palah smo ostali tri dni. Na Veliki petek, soboto in nedeljo. Toliko ljudi se je zbralo v tem malem kraju, da smo bili drug drugemu na poti. Vsak je pa seveda mislil, da je to neobhodno potrebno. Vsi ti razni državni funkcionarji z ministri vred so zato poseleli v edini tamonjski gostilni ob cesti, naročali črne kave, pili žganje, pivo ali vino. Malenkost se je dobilo tudi za prigrizek. Večina ministrov je v tej gostilni tudi prenočevala, drugi so pa imeli sobe v hiši hrvaških sester ali pa pri kakem domačinu. Vreme je bilo slabo. Megleno, puho in mrzlo. Ceste vse blatne in razvožene. Vse je pač bilo v skladu s celotnim stanjem in razpoloženjem. Videli smo, kako so se ministri vsak dan sestajali na seje na okrajnem načelstvu. O čem so sklepali, nismo poizvedovali. Ne mi, pa tudi ne drugi. Vse so zanimale samo novice z bojišč. Eden od ministrov, ki v krog tedanje vlade prav nič ni spadal, nam je zaupal, da je položaj zelo težak, naravnost obupen, da je katastrofa neizbežna in to v najkrajšem času, da so se uprli hrvaški polki in razorožili ostalo vojsko na Hrvaškem, da so v Zagrebu proglasili svobodno državo Hrvatsko in da se je poglavnik dr. Pavelić vrnil v Zagreb, da so nemške čete že v Zagrebu, da se jug. armada umika povsod in da jo stalno zasledujejo močni italijanski in nemški oddelki, ki so se v Makedoniji že združili in so na ta način dosegli najvažnejši uspeh, da so presekali odstopnico bivši jugoslovanski armadi, ki je mislila iti v Grčijo. Razsulo je tudi v Hercegovini in Dalmaciji. Spričo takih vesti ljudje pač niso mogli biti veseli. Ne ministri, ne generali, ki smo jih tudi nekaj videli, ne ostali ljudje. Jasno je bilo ko dan, da je vse že izgubljeno. Toda kljub temu se je še vedno našel kak minister, ki je še vedno pričakoval kako rešitev in tolažil ljudi, da so to samo strategični umiki, da se bo armada branila v goratih delih Bosne in Srbije in bo lahko tam vzdržala vsaj mesec, dva. Medtem bo pa prišla angleška in ameriška pomoč. Ta minister nam je tudi dejal, da je ameriška ladja z orožjem za Jugoslavijo že odšla iz Amerike. Eden iz naše družbe je določenemu ministru odgovoril: Gospod minister, kaj pa, če se bo medtem adresant že izgubil? Minister ga je osvrknil s karajočim pogledom ter mu odgovoril: Gospod, to je malo pregroba šala. In je imel ta gospod prav in je njegova umesna pripomba postala resnica.

Joško Krošelj.

15 let; Levč Jože, h. št. 119: kobila Fuksa, 15 let; Pirnat Janez, h. št. 4: konj Šimel, siv, mali, 20 let.

Vrhnika: Grom Janez, Podlipska 17: kobila, črna, 15 let, in kobila, rdeča, 16 let; Sieghofer Jože, Tržaška 20: kobila, črna, žig 54/9; Opek Andrej, Petkovškova 16: sivkast Šimel, 10 let, žig 560, in konj Pram, griva postržena, kratek rep; Stirn Franja, Tržaška 12: konj rdeče barve, 12 let; Petkovšek Anton, Raskovec: črna kobila z liso na glavi, zadnji nogi beli, 6 let; Rožmanec Janez, Podlipska cesta: rdeč Pram, na glavi liso, sivkasta glava, 15 let; Turšič Vinko, Idrijska 8: kobila, modra Fuksa; Arhar Janez, Petkovškova cesta: konj, žig 229; Fuksa, žig 87.

Zaplana: Mivšek Leopold, h. št. 4: Pram, 8 let, žig 217; Pram, žig 159; Petkovšek Jože, h. št. 10: konj Svarc, 7 let, žig 1819; Pivk Jakob, h. št. 46: konj Šimel; Petkovšek Karol, h. št. 5: rjav konj, nizke, zadnji nogi beli; 5 let; Bogataj Franc, h. št. 1: kobila Šimla, belorjava, 8 let; Modrijan Jože, h. št. 61: kobila Fuksa, 10 let; Mesec Franc, h. št. 52: vol, rdečebel, žig 6/5.

Kolesa, ki se nahajajo na občini Vrhnika: Leskovec Franc, Tržaška 13: kolo ev. št. 102.239; Mole Franc, St. Vrhnika 79: NAG RAD Chemnitz, ev. št. 203.953/18; Kenk Alojzij, St. Vrhnika 82: kolo ev. št. 98.704; Mesec Martin, St. Vrhnika 12: kolo ev. št. 122.294; Krašna Franc, St. cesta 37: Diamant, tov. št. 82, ev. št. 112.812-16.

Prasič je najboljši plavač

Vsi sesalci na splošno znajo plavati. Le žirafa in lama med sesalci nista plavalca. Drugi sesalci prilično vsi plavajo, nekateri boljše, drugi slabše. Še mačka, ki se izogne vode, če le more, precej dobro plava. Če je sila, tudi lev dobro zaplava. Opica, ki je na suhem tako spretna in nas očaruje s plezanjem po drevmu, je v vodi sila nerodna. Vode se izogiba. Pri plavanju vzdrži le kratek čas, potem pa omaga. Prasič pa, ki je na zemlji kaj neroden, je najboljši plavač med vsemi sesalci. Debela odeja masti ga drži na površju vode. Prasič pa je tudi za čuda vzdržan plavač.

Kar izstreljen strel. A to prihaja odtod, ker je bila po strelu čiščena. A sedaj pogledajte clinder! Kaj opazite?

»Majhen madež v cevi.«
»Ta madež v cevi v cilindru priča, gospoda moja, da se je pred kratkim streljal z revolverjem, ker vsaka krogla pušča za seboj majhen madež. Oni, ki je streljal s tem revolverjem, je vedel za to, pa je očistil cev, a pozabil je na clinder.«

Mladi strokovnjak je stopil na stran in prekrizal roke na prsih. Koroner je velel policajcu, da podrobno opiše položaj in mesto toaletne mizice.

»Miza v knjižnici stoji v eni, toaletna mizica v drugi sobi. Da prideš od ene do druge, moraš iti diagonalno preko Leavenworthove spalnice, nato skozi hodnik, ki loči obe sobi in...«

»Nehajte za hip! Kako stoji miza napram vratom spalnice.«

»Šte vrst se lahko gre naravnost k postelji in toaletni mizici in nazaj na hodnik, ne da bi to kdo opazil iz knjižnice.«

»Mati božja!« je zavpila kuharica in si pokrila glavo s predpasnikom, kakor bi se bala strašne prikazni. »Hana tega ne bi mogla nikdar storiti!«

Gryce je položil svojo težko roko na njeno ramo ter jo prisilil da se je vsedla in umolknila. On jo je znal potolažiti.

»Prosimo, oprostite!« je dejala, »ali Hana tega gotovo ni storila — prav gotovo ne!«

Potem ko je bil izvedenec Bohnove trgovine odpuščen, so zopet zavzeli člani komisije prejšnja svoja mesta in zopet je prišel tajnik Harwell na vrsto.

»Gospod Harwell,« prične koroner, »pravili so nam o pokojnikovem revolverju, katerega smo našli v njegovi sobi. Ali je vam bilo znano, da je imel Leavenworth orožje?«

»Da.«

»Ali so za to vedeli tudi drugi stanovalci?«

Drobne iz Spodnje Štajerske

Nove krušne karte v Mariboru. Vojaške oblasti v Mariboru so že pričele z organizacijo prehrane v Mariboru. Izdane so bile že nove, dvojezične karte za moko in kruh. S temi kartami bo vsaka oseba upravičena kupiti mesečno 8 kg moke ali temu odgovarjajočo količino kruha.

Stroga kontrola pri nakupovanju čevljev in obleke. Da bi preprečili prekomerno nakupovanje čevljev in obleke, so nemške oblasti prepovedale vsako prodajo čevljev in obleke, dokler to vprašanje ne bo urejeno s posebnimi kartami. V primeru nujne potrebe sme občinski politični komisar izdati nakaznico, proti kateri sme trgovec to blago prodati. Vsako zlorabo zelo strogo kaznujejo.

Zivilski trg v Mariboru je zelo živahen in je dobro založen z zelenjavo, tako da je za prehrano prebivalstva dobro preskrbljeno. Cene so ostale dosedanje in je vsako izrabljanje prebivalstva izključeno. Na živilskem trgu je omejena le prodaja jaje in smejo prodajalke vsaki stranki prodati le 2 jajci. Na ta način je preskrbljeno za pravično porazdelitev med vse prebivalstvo.

Dva nova lesena mostova v Mariboru. Kakor znano, so oddelki bivše jugoslovanske vojske pogurali v zrak oba mostova in studenskih brv. Nemške čete so takoj po svojem prihodu v Maribor zgradile na mestu, kjer je bil brod, pontonski most, kmalu nato pa so začeli graditi tudi leseni most na kraju nekdanjega starega lesenega dravskega mosta. Tudi zasilni vojaški most, ki so ga položili na gumijaste čolne, so kmalu nadomestili z lesnim. Oba porušena železna mostova sedaj demontirajo. Na njih mestih bodo zgradili nova mostova.

Politični komisar v Celju je pričel izdajati svoj »Mitteilungsblatt«. List objavlja vse odredbe mestnega političnega komisarja in komisarja za Spodnje Štajersko. Odredbe so objavljene v nemškem in slovenskem jeziku. Vsak izvod lista stane 1.50 din.

Minimalne in maksimalne mezde. Politični komisar za Spodnje Štajersko je izdal Prvo odredbo o začasnem uravnavanju mezd v obratih javne službe, industrije, rokodelstva, trgovine in gozdarstva. Ta odredba vsebuje minimalne in maksimalne mezde in predvideva za neučezne delavce nad 21 leti minimalno urno mezdo 7 din, za izučene delavce nad 21 leti 9 din in za ženske nad 21 leti 5.25 din. Mladoletnim delavcem od 18 do 21 let se odbije 10%, od 16 do 18 let 25% in mladotnim pod 16 let 40% od mezde, ki je prejemajo odrasli delavci iste kategorije. Te minimalne mezde se smejo za 20% brez posebnega dovoljenja prekašati pri posebnih delavcih sposobnostih in pri zelo težkih delih. Akordne mezde in premije se morajo določiti tako, da se pri storitvi, ki preseže povprečno delo, doseže višja mezda, kakor je časovna. V primeru, da akordni ali premijski zaslužek kakega delavca v dveh mesednih obdobjih preseže minimalno mezdo za več kakor 35%, je to treba prijaviti političnemu komisarju.

Dva brezmesna dneva za Spodnje Štajersko je odredil politični komisar Uiberreiter. Ob petkih in torekih v svrhu enakomernega porazdelitve zalog mesa med vse prebivalstvo trgovine z živilom, gostilne in restavracije ne smejo prodajati in razdajati mesa in mesnih izdelkov. Ob teh dnevih pa je dovoljena prodaja perutnine.

Kdor zna, pa zna...

K nekemu škrtastemu bogatašu sta prišla dva kmeta in prosila, naj bo tako dober in jima posodi vsakemu po eno vrečo žita. Drugo leto osorej mu bosta žito pošteno vrnila. Skupuh je peljal kmeta v žitnico in pokazal na manjši kup žita. »To žito vama lahko posodim. Dam pa vama ga edino pod pogojem, da z njim napolnita obe vreči žita in da mi čez leto dni vrnete dve polni vreči.« To je rekel, ker je bilo na kupu samo za eno vrečo žita. Prvi kmet je ponudbo odklonil. Njegov tovariš je ponudbo sprejel. Vzel je svojo in tovarišovo vrečo, ju napolnil do vrha z žitom in rekel skupuhu: »Tako, obe vreči sta polni in tako jih bosta čez leto dni tudi vrnili.«

Skupuh je najel obiri, jezno gledal in spoznal, da ga je kmet prevečel. Iznajdljivi kmet je ravnal točno po njegovih določilih in je izpolnil vse njegove pogoje. Zato skupuhu tudi ni preostalo drugega, kakor privoliti. Kmeta sta se zadovoljna vrnila na svoje domove. Kako sta prevečala skupuha?

Citatelj je gotovo že sam uganil, kako. Kdor rešitve ni uganil, naj jo prečita. — Kmet je najprej vtaknil prijateljevo vrečo v svojo in je tako obe vreči napolnil z žitom. Obe vreči sta bili polni, čez leto dni pa ju je v enakem stanju vrnil.

»Ali je perica, ki ste mi jo priporočili, zelo draga?«
»Ne. Računa od vsakega kosa posebej. Ker pa navadno polovico poslanega ji perila pogubi in pokvari, so njeni računi vedno zmerni.«

»Zdi se mi.«
»Kako to? Kaj je pokojnik puščal revolver zunaj, da ga je vsakdo videl?«
»Tega vam ne morem povedati. Samo pripovedovati vam morem, kako sem jaz zvedel zanj.«

»Dobro. Pripovedujte!«
»Nekoč sva se pogovarjala o strelnem orožju. Jaz se nekaj razumem o tem, ker vedno sem nosil s seboj revolver. Ko sem to povedal svojemu šefu, je ta vstal in šel po svoj revolver, da mi ga pokaže.«

»Kdaj je bilo to?«
»Pred nekoliko mesece.«
»Torej ima on revolver že več časa?«
»Skoro gotovo.«

»Ali je bil to edini, ko ste videli njegov revolver?«
»Ne,« je odgovoril težko tajnik, »potem sem ga še enkrat videl.«

»Kdaj?«
»Pred kakimi tremi tedni.«
»Ob kakih prilikih?«

Tajnik je pobesil glavo, in neki poseben izraz se je pojavil na njegovem obrazu. Sislil je krepko roke in ostro pogledal koronerjevo lice, in nato je dejal:

»Gospoda moja, ali mi morete ohraniti to vprašanje?«
»Nemogoče,« je dejal koroner.

Harwell je močno poblebel.
»Moram povedati ime neke ženske,« je izustil jecaje.

»Mi smo zelo radovedni na to,« je odvrnil koroner.

Harwell se je dvignil in odločno dejal:
»Gospodična Eleonora Leavenworth!«

Ko je izgovorila to ime, so se vsi stresli, saj Gryce je mirno in nepremično sedel, kakor da bi se ga vsa stvar prav nič ne tikala.

Green: 8

Luč in tema

V.

Strokovnjakova izjava.

V sredi največje napetosti, v kateri smo se nahajali, je zapel hišni zvonec. Takoj je vsakdo uprl oči v vrata, ki so se tiho odprla. V sobo je stopil redar, katerega je bil koroner poslal z mladim gospodom visoke postave, inteligentnih potez in zaupljivega vedenja, v resnici zaupnik in strokovnjak znamenite trgovske hiše.

Ceprav so bili vsi pogledi uprti vanj, ni bil najmanj v zadregi, temveč je naravnost stopil h koronerju, kateremu se je spoštljivo priklonil.

»Vi ste poslali po Bohna in druga, gospod?« je vprašal.

Takoj so se vsi vznemirili, vedoč, da je Bohn in drug znana trgovina orožja iz Brodwaya.

»Da, gospod,« je odgovoril koroner. »Tu je krogla, katero lahko preiščete.«

Mladi gospod je resno pregledal kroglo ter je na dlani določil njeno težo.

»Ali bi nam mogli povedati iz katere tovarne je revolver, iz katerega je izstreljena ta krogla?«

Strokovnjak je parkrat preobrnil kroglo med prsti, in nato jo je mirno položil na mizo.

»Krogla ima številko 30 in se navadno prodaja z majhnim revolverjem v tovarni Smith in Welson.«

»Majhen revolver?« je vzkliknil hišnik in poskočil s svojega mesta. »Gospodar je imel navadno v delavnici majhen revolver; jaz sem ga večkrat videl, in mi vsi ga poznamo.«

Zopet so se vsi vznemirili, posebno družina.

»Tako je?« se je čul neki glas. »Tudi jaz sem videla, ko ga je nekoč gospod očistil,« je dejala kuharica.

»V svoji pisarni?« je vprašal koroner.

»Da, kraj svoje postelje.«
Tako jo poslali policaja, da preišče pisarno.

Čez malo časa se je vrnil in položil pred komisijo majhen revolver. Vsi so vstali, ko so zagledali morilno orožje. Koroner ga je podal strokovnjaku z vprašanjem, če izhaja iz imenovane fabrike.

»Seveda, iz fabrike Smith in Welson!« je odgovoril brez obotavljanja. O tem se lahko prepričate.

»Kje ste našli revolver?« je vprašal policaja.

»V najvišjem predalu toaletne mizice, ki stoji pri zglavju Leavenworthove postelje. Revolver je bil v skatliji, obloženi z baržunom obenem z naboj, kakršnega enega sem prinesel,« reče redar ter položil naboj kraj revolverja.

»Ali je bil predal zaprt?«
»Da, a ključ je tičal v ključavnicu.«

Pozornost naša je dosegla višek in vsakdo je vpraševal: »Ali je revolver nabit?«

Koroner je nabral čelo in dostojanstveno je dodal:

»Tukaj smem spraševati samo jaz in predvsem moram prositi za mir.«

Takoj je zavladala grobna tišina, čeprav je vse navzoče mučila radovednost, da bi kaj vpra

Mali oglasi

V malih oglasih volja vsaka beseda 1 din; ščitovanjski oglas 1 din. Debele tiskane nasloves besede so računane dvojno. Najmanjši oglas se mali oglas 15 din. - Mali oglas se plačuje takoj pri naročilu. - Pri oglasih reklamnega značaja se računajo enotnostna, 3 mna vsotna očitana vrstica po 1 din. - Za plačeno odzovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe

Dobe:
Šivilja

večša v prirojevanju in šivanju moškega perila, dobi stalno mesto. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vestna« št. 6539. (b)

Tekstilno podjetje

večje, na Spodnjem Stajerskem, išče za takojšen nastop: barbarskega mojstra, tiskarskega mojstra, graferja in dve kontoristini. Ponudbe poslati na Textilverke Mautner A. G. post-lager Cilli.

Pouk

Uradnik

družinski oče, ki zna perfektno italijanščino, poučuje italijanščino za primeren honorar. Priglasite se na upravo »Slovenca« pod »Firence«.

Poučuje italijanščino

profesor v pokoju. - Uspeh gotov. Prevaja iz italijanščine tudi za trvdke, kar žele za svoje posle. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dr. profesor A. R.«

Posestva

Trgovsko hišo

s tremi lokali in šestimi stanovanji, ugodno prodam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pri Ljubljani« št. 6153. (p)

Hišo in zemljišče

prodam, kupim pa hišo v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pri Ljubljani« št. 6153. (p)

Hišo

v Spod. Zadobrovi, s dvema sobama, pritliklinami, pripravo za veliko skladišče, oddam takoj v najem. Poizve se pri I. Oražem, Moste-Ljubljana.

Stanovanja

Oddaje:

Dvosobno stanovanje

kabinet, kompletno, se odda 1. junija. Nasproti bežigravske cerkve. Naslov po upravo. 6483.

Jstejo:

Komfortno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, iščem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Mala družina« št. 6654. (6)

Poizvedbe

za živali
1000 din nagrade

dobi, kdor mi sporoči, kje se nahajata moja dva konja, voz in komat. - Konj »Prama«, 7 let, žig 3112, vis. 158/174, kobila »Fuksa«, z belo liso na glavi, žig 3111, 158/175. Oddana na Ježici 4. aprila. Treven Janez, Rovte št. 91 pri Logatecu (e)

Iščem kobilu

koetanjevo s svetko amrdom, deana zadnja bicelj bel, leva zadnja svetek bel, visoka 155 pesti, stara 12 let, s žigom 362. Dam nagrado 500 din. Sporočiti na naslov Matija Žitko, Verd, Vrhnika.

Katera občina

ima konja šimelna št. 35, žig T: z nekoliko upogojenim hrbtom, starost 12 let. Nagrada 500 dinarjev. - Lastnik: Šetina Franc, gostilna, Smarno-gorsko sedlo, p. št. Vid nad Ljubljano.

Pogrešamo sledeče konje

in opremo: konj »Sokol« star 11-12 let, vranec, 165/182 cm, nosi žig 110, konj »Lubi«, star 12-13 let, ne čist belec, rujava sprican, oddan v škofji Loka brez žiga; kobila »Linda«, zelenec brlj, deana usta bela, 161/178 cm, nosi žig 139; 6 komatov, 1 lojtrski voz na stange, 3 lojtrski voza na ojnice. Naprosam vse, ki bi kaj vedeli o istih, da mi proti dobri nagradi sporoči na moj naslov Fr. Dolenc, lesna industrija škofja Loka, ali »Lesna«, Beethovnova ul. 6.

1000 din nagrade

dobi, kdor mi sporoči o kobilu »Ceza«, je temna fuksa, mirna, srednje velikosti, s podolgovato liso na glavi, zadnje deano nogo ima malo belo, je lepega širokega križa, stara 6 let, mera 152/180, žig na kopitu slabo viden št. 132. - Hočevan France, Zg. Hrušice 3, p. Dobrunje pri Ljublj.

Pogrešam sledeče konje:

konj šimel, žig 1526, srednje velik, deano oko rjbo; konj žig 4-145, šargo (rotšimel), na desni nogi liso; kobila šimla, žig 4-148. Naprosam vse, ki bi kaj vedeli o teh konjih, da mi sporoče proti dobri nagradi. Nastran, mlín, Radomlje.

Konj z žigom 1698

črn, star 8 let, na čelu bela lisa, zadnje kopito belo, prednje kopito znatraj počeno, za prednjem kolenom mala buška. - Najditelj prejme dobro nagrado pri Miško Belec, Radomlje.

700 din nagrade

kdor mi pove za mojega konja »Sarcas«, Vis. 160, obseg 175 cm, žig 1842. - Sporočiti na naslov Skvarče Jakob, Rovte, Logatec.

1000 din nagrade

kdor mi pove za mojo kobilu fukso, staro 10 let. Visoka 167/185 cm, ima rujava grivo, močan rujav rep, žig št. 1891. - Merlak Anton, Rovte, Logatec.

Kdor pogreša konja

prama, ki je bil v Dravljah I. bat. 125. divizija art. polka, štev. 2576 ali pa 2516 izve naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6632.

Iščemo vola

montafonca na rogu št. 450. Obvestiti proti nagradi. - Martinčič, Cerknica št. 199.

Imam konja

temen pram, bolj mišje barve, visok 175 cm, zadnja leva noga v biclju bela, na levi nogi žig 170/16. - Lastnik dobi naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6633.

Iščem konja prama

z dolgo grivo, na levi nogi večje kopito, žig 206. Sporočila proti nagradi na: Stigra Ivan, Peruzejeva št. 56, Ljubljana.

Fuksa

rujava, z dolgo liso na čelu, št. 22, oddam lastniku, Molek Franc, Veliko Lipje 8, občina Hinje.

Iščemo

belega konja št. 3533, prama št. 3513, prama št. 2186, rjavca št. 2187 in št. 3507, 3508, 2192, 2193, 2194 in 324 proti nagradi. Naslov: Suhadolnik, Borovnica 37.

Iščemo konja in kobilu

konj pram 159 cm visok, na glavi ima liso, zadnja deana noga bela, star 7 let, žig 209, Kobila prama, visoka 154 cm, levo oko belo, zadnja leva noga bela, stara 8 let, žig 219. Javite proti dobri nagradi: Ivan Žižek, Ljubljana 7, Verovškova 22-I.

Bel konj št. 259

(Eisenšimel) star 13 let, bolj lahek, se išče. Razpuščen okoli Ribnice. Kdor sporoči, kje se nahaja dobi lepo nagrado. Škrbe Jože, Žužemberk 78.

Kdo pogreša konja

belega šimla, bolj tankega, visokega, starega od 10-15 let. Na kopitu ima štev. 1591. Dobi se pri Kastelcu Ivanu, Predole pri Grosupljem.

1000 din nagrade

plačam dotičnemu, ki pri-pomore, da dobim nazaj konja, črnkastega fuksa, velikega, z liso na smrčku in belimi zadnjimi nogami, starega 12 let, številka žiga 539 ali tudi brez nje; 600 din za kobilu, fukso, srednje veliko, staro 15 let, z žigosano št. 338. - Spedičija Turk, Ljubljana.

Iščem konja

prama, koetanjeve barve, malo tolerast, zadnje noge po životu ima posiljene s vincljem, prednja leva noga ima počeno kopito, povitega života, brez žiga, visok 163-184, oddan v Goll vrh pri Lučnah ter lahek voz in komat. - Sporočiti proti nagradi: Alojz Šiferer, Letnik 22, Polhov gradec.

Iščem konja »Šimel«

sivega, št. 1512. - Ignac Levec, vas Pristava 4, Mengeš.

Iščem konja

temnega prama, razume na ime »Miško«, na glavi belo liso, zadnji nogi spodnji deli beli. Star 16 let, št. 43 ali že morda nima navedene številke, s komatom vred. Oddan 4. aprila t. l. v Bitno na Gorenjskem. Konj ima na obeh ušesih poseben znak (oba ušesa natrgana), pri čiščenju je plašen. Pojasnila proti nagradi. Kušar Ivan, Dobrova 3 pri Ljubljani.

Iščem konja, žig 2657

rdeč pram, ima črn rep in grivo, star 4 leta, na čelu ima belo zvezdo, na nosu majhno liso, vse štiri noge ima malo spodaj belo, oddan v drugo baterijo v Dravljah, visok 164 cm. Razpuščen na Mokrem polju pri Novem mestu. Kdor kaj o njem ve ali ga ima, dobi 1000 dinarjev. Sporoči naj na naslov: Ivan Oražem, Sušje, p. Ribnica, Dol.

Iščem konje

fuksa, lisasta glava, št. 226, Milan, šimel, št. 227, oba stara po 9 let, s komati in vozom. Publ. rjav, jahalni s sedlom, št. 40, star 7 let. Dam dobro nagrado, sporočiti na naslov: Pospisil Karl, Draga pri Čabru. (e)

1000 din nagrade

dam onemu, ki mi najde kobilu Fukso s št. 1358, Fr. Šerko, Cerknica pri Rakeku.

Iščem konje

Kobila prama »Luca« z zvezdo na glavi, 164/186, z žigom 1214; kobila prama, visoka 163/180, sliši na ime »Mica«, ima žig 309; konj fuka, ima liso na glavi in obe zadnji nogi beli do kolen, z žigom 1213. Dotični, ki jih izsledijo, dobi nagrado dva tisoč dinarjev. - Karpe Franc, Moste pri Ljubljani, Zaloška cesta 133.

Iščem kobilu šimlo

žig št. 40, z vožem in opremo, oddano P. Bolnlec, Kobila ima na desnem očesu belo buntčo. Ako bi kdo kaj vedel o njej, naj sporoči na naslov Alojz Šiljan, Boh. Bistrica št. 39. - Nagrada 1000 din.

Iščem dve kobilu

»Fuksa«. Prva je stara 14 let, visoka 152 cm, čez pas 178 cm, na prvi levi nogi visoko kopito, na desni pa majhno in široko, z malo zvezdo na glavi, s žigom 137 na kopitu. - Sliši na ime »Male«. Oddana je bila k Sv. Duhu nad škofjo Loko, 22. vod. - Druga je stara 5 let, mera 162-190, na glavi ima majhno zvezdo, glavo nosi zelo pokoncu, rep pristrižen do kolen, z žigom 2350 na kopitu. - Oddana je bila v 16. puk v Ljubljani, šla je v Koseze. Kdor zaenajstivo pove, kje se nahajata kobilu, dobi po 500 din nagrade za vsako, naj sporoči na naslov: Golob Janez, Iska vas št. 35, p. Ig pri Ljubljani. (e)

Iščem konja »Fuksa«

9 let starega, na čelu z belo liso, št. 3065, in prama, na prvo nogo sepa, na glavi bela lisa, štev. 3066, 7 let starega, proti nagradi. Ludvik Urbha, Podgora, p. Stari trg pri Ložu.

Iščem dve kobilu

srednje postave in srednje debelosti, fuksi, široke lise na glavi, št. 542, visočina 154/172. - Drugi žig 449, visočina 154/173. Sporočiti proti lepi nagradi Francu Novaku, Smrjanje 12, p. Ig pri Ljubljani.

500 din nagrade

dam onemu, ki mi sporoči, kje se nahaja konj fuksa, žig na kopitu 1300, belo dolgo liso na čelu, na vratu močno grivo, zadnji nogi nad kopitom beli, mera 160-170 cm, star 9 let. - Zupan Janez, Preserje 7, p. Radomlje pri Domžalah. (e)

Vsem županstvom

in privatnikom! Za konja-fuksa, ki sliši na »Sargo« (153/173-1933), s žigom štev. 246, oddanega 3. aprila na Ježici 3. bateriji, plačam najditelju 1000 din nagrade. Avgust Rode, Suhadole 22, p. Komenda, okr. Kamnik.

500 din nagrade

dam onemu, ki mi sporoči, kje se nahaja, odnosno 1000 din, če prižene 6-letnega vola sivo-bele barve, podkovanega, težkega 700 kg, z žigom št. 540. - Vidmar Anton, Begunje št. 2 pri Cerknici. (e)

Konj »Fuksa«

z veliko belo liso na glavi, št. 313, se dobi pri Francu Peterki, Kokošna, p. Moravče. Prosim onega, ki ima komat št. 1675, da sporoči.

Iščem kobilu

rdečo pramo, žig 1600, na glavi ima malo belo liso. Zadnja deana noga malo bela, mera 160/180, rojena 1934. Prideljena v 10. baterijo 16. polka. Nagrada 500 din. Franc Klopčič, Sp. Loke 16, p. Krasnja.

Iščem konja

črn pram, tolerast, visok 160 cm, v pasu 180, 10 let star, brez znaka. Sporočiti proti nagradi 600 din Janezu Bitencu, Breg, Križe pri Tračtu.

Iščem kobilu

temna prama, dolga lisa na glavi, zadnja leva noga do vinclna bela, stara 10 let, visoka 154 cm. Žig na kopitu 560 (če ga še ima). Kdor pove, kje se nahaja, dobi 500 din nagrade. Naslov: Kastelec Jože, Velika Ilva Gora, p. Krka pri Stični.

1000 din nagrade

dam onemu, ki mi sporoči, kje se nahaja moja kobilu, sirkasta šimla, visoka 159/175. Na desnem stegnu ob lakotnici rana zaraščena z malo rjave dlake. - Naj sporoči na naslov: Tilka Iskra, Metni trg 3, Ljubljana.

Avto-motor

Iščem motorno kolo

znamke DKW, Tip RT3, št. motorja 971-160, ev. št. 2-2551, ki je bil oddan štabu 5. posadnega bataljona v Selcah nad škofjo Loko. Najditelj naj sporoči proti nagradi tvrdki Franc Dolenc, lesna industrija škofja Loka ali pa »Lesna«, Beethovnova 6. (e)

Kolesa

Moško kolo

prvovrstne znamke, še popolnoma novo, zaradi odpotovanja prodam za 1000 din. Kovačič, Cigaletova 11.

Kupimo

Kupujemo stare metale baker, bron, medenino, nikelj po najvišjih dnevnih cenah. Unitas, Celovška 90-a.

Poizvedbe

Vojske

I. baterija I. težkega motor. artiljerijskega polka iz Slavonske Požege, ki je odšla koncem marca v Kumanovo, naprosam, če kdo kaj ve o redovni soferju Valentin Strekelj iz škofje Loke, ki se po 2. aprilu ni več javil. Sporočila prosim na Fr. Dolenc, škofja Loka ali »Lesna«, Ljubljana, Beethovnova ulica 6, proti povrnitvi stroškov. (o)

Janko Limoni

redov, se išče. Nazadnje se je nahajal v Smederevski Palanki, 6. svetioniški vod, prva vazduhoplovna baza. Sporočila proti povrnitvi stroškov na Lonica Jeraj, Turnišče 2, p. Dob pri Domžalah. (o)

Lojze Jeraj

redov, se išče. Nazadnje je bil v Kumanovem, 114. puk težke artiljerije, 7. baterija. Sporočila proti povrnitvi stroškov na Jeraj Frančiška, Turnišče 2, p. Dob pri Domžalah. (o)

Parcelo

circa 700 kv. m, blizu štadiona, prodam. Ponudbe pod »Proga«-6669 na upravo »Slovenca«.

Razno

Pulecim

zoper bolhe in stenice Ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3-I, telefon 34-73. (l)

Oniscin

lepenka zoper molje in ribice med knjigami, slika-mi, v različnih zbirkah itd. Ing. Prezelj, Ljubljana - Wolfova 3-I, telefon 34-73. Sp. Šiška. (l)

Barvanje las

in trajna ondulacija strokovno izpopolnjena Salon »Strgar«, Miklošičeva pri kolodvoru.

Denar

Družabnica-co

s kapitalom 30-80.000 dinarjev, iščem za prometno trgovino na deželi. - Ponudbe poslati na upravo »Slov.« pod »Polovico čistega dobička«.

Uajenci

Mesarskega vajenca

sprejem v mesarijo na deželi. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6585. (v)

Prodamo

Semena

domače črne detelje, banaške lucerne, grahore in trave nudijo v najboljši kakovosti tvrdka Fran Pogačnik, Ljubljana, Tyrseva cesta št. 33 (Javna skladišča).

Fige

za žganje k'o, po najnižji ceni oddaja tvrdka Ivan Jelačin, Ljubljana, telefon 26-07.

Kdor rabi žgano apno

ho od 6. maja naprej spet na razpolago. Naslov Al. Podraž, apnenice, Čušperk pri Grosuplju. (l)

Športni vozček

prodam. Podjunska 4, nasproti Sokolskega doma - Sp. Šiška. (l)

Nasha ljubljena mama in stara mama, gospa

Amalija Trošt roj. Cuček

se je danes popoldne v svojem 85. letu ločila od nas. Pokopali jo bomo v Novem mestu. - Pogreb bo v torek, dne 6. maja ob 16.15 izpred hiše na Ljubljanski cesti 30.

Novo mesto, New York, Knežak, dne 4. maja 1941.

Sinovi: prof. Mile, Rude, Slave, dr. Joži; hči: Marija; vnukinji: Neda, Božana, in ostalo sorodstvo.

Marija Jeraj

soproga kapetana

in hčerka

ica Jeraj

tud. phil.

Neizmerno sta hrep gočni pa je Naj se vrnitvi v svojo Ljubljano, Vsemo-ruge in ju vzeli k Sebi. gova sveta voljal

B. kapetan Franjo

prog: Olga, Milena, hčerki rodstvo.

ZAHVALA. Za mnogoštevilne izraze sočutja in sožlja, katera sem prejela ob bridki izgubi mojega moža, gospoda

JOSIPA URBASA

žandarmerijskega narednika v pokoju

se vsem prav iskreno zahvaljujem. Najlepšo zahvalo sem dolžna tukajšnjemu zdravniku dr. Worintzu, kateri mu je lajšal trpljenje, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, ter pevskega zboru Prosvetnega društva za ganljive žalostinke. Posebno zahvalo pa sem dolžna tukajšnji gasilski četi, ki je tako lepo oskrbel in uredila njegovo poslednjo pot. Končno se zahvaljujem vsem, ki so se udeležili pogreba ter so mi na kateri koli način lajšali bol.

Vsem in vsakemu prav prisrčna hvala!

Dol. Logatec, dne 5. maja 1941.

Zalujoča Neža Urbas.

Rešena dolgega trpljenja in previdena s tolažili sv. vere, nas je danes v starosti 71 let za vedno zapustila naša nad vse ljubljena, predobra mamica, babica in tašča, gospa

MARIJA KREK

vdova viš